

VÁRNEGYED

A BUDAVÁRI ÖNKORMÁNYZAT LAPJA, MEGJELNIK KÉTHETENTE, X. ÉVFOLYAM, 22. SZÁM, 2005. DECEMBER 16., PÉNTEK

3

Újabb gyertya gyúlt a koszorún

Advent második és harmadik vasárnapján újra fenéges dallamok töltötték be a Budavári Önkormányzat auláját a hagyományos adventi hangversenysorozat soron következő koncertjein.

7

Negyven éve reflektorfényben

Frenreisz Károlyt felesleges bemutatni, hiszen a magyar rock-világ egyik legnyughatatlanabb és egyik legnagyobb alakja. Egyénisége magával ragadja zenésztársait és a közönséget.

8

Nemzetiségek karácsonya

Ünnepi összeállításunkban görög, lengyel, szerb, örmény, román és bolgár karácsonyi szokásokat ismerhetnek meg olvasóink a kerületi kisebbségi önkormányzatok vezetőinek közreműködésével.

Minden kedves olvasónknak kellemes ünnepeket és sikerekben gazdag boldog új évet kívánunk!

A képviselő-testületi ülésen történt

Egységes parkolási rendelet

A Budavári Önkormányzat képviselő-testülete december 13-án tartotta ez évi utolsó ülését. A képviselők rendeletet alkottak a kerület közterületein való parkolás rendjének egységes kialakításáról.

A Fővárosi Közgyűlés idén új parkolási rendeletet alkotott, melynek felhatalmazása alapján a hozzájárulások (parkolási engedélyk) kiadásának feltételeit, valamint a költségtérítés mértékét a kerületi önkormányzat állapíthatja meg. Tekintettel a keretjogszabály változására, szükségessé vált az önkormányzati szabályozás ennek megfelelő kialakítása és az eddigi két parkolási rendelet helyett egy új rendelet megalkotása.

A korábbi szabályozáshoz képest változást jelent, hogy azokon az útvonalakon, ahol eddig - 8.00 és 18.00 óra között, díjfizetés ellenében - maximálisan két órás várakozásra volt lehetőség, ott ez az időtartam 3 órára bővült. További jelentős változás, hogy a kerületi képviselő-testület a kedvezményezett körét tovább nem bővítheti, nincs lehetősége méltányossági jogkörben engedélyk kiadására. A fővárosi keretjogszabályozás szerint magánszemélyek esetében csak egy várakozási hozzájárulás kiadása engedélyezhető (a helyi rendelet eddig 2 db-ot engedett).

Ugyanakkor - az eddigi gyakorlatnak megfelelően - a lakossági behajtási és várakozási hozzájárulás éves díját a Budavári Önkormányzat teljes mértékben elengedi. Kérelemre annak a lakosnak, akinek állandó lakóhelye a várakozási övezet területén, valamint az azt határoló útvonalon van, az üzemben tartásában (pl.: lízing, tartós bérlet) lévő egy darab személygépkocsira lakossági várakozási hozzájárulás adha-

san két órás várakozásra volt lehetőség, ott ez az időtartam 3 órára bővült. További jelentős változás, hogy a kerületi képviselő-testület a kedvezményezett körét tovább nem bővítheti, nincs lehetősége méltányossági jogkörben engedélyk kiadására. A fővárosi keretjogszabályozás szerint magánszemélyek esetében csak egy várakozási hozzájárulás kiadása engedélyezhető (a helyi rendelet eddig 2 db-ot engedett).

san két órás várakozásra volt lehetőség, ott ez az időtartam 3 órára bővült. További jelentős változás, hogy a kerületi képviselő-testület a kedvezményezett körét tovább nem bővítheti, nincs lehetősége méltányossági jogkörben engedélyk kiadására. A fővárosi keretjogszabályozás szerint magánszemélyek esetében csak egy várakozási hozzájárulás kiadása engedélyezhető (a helyi rendelet eddig 2 db-ot engedett).

-k d-

Régiekre emlékezve

Két karácsony

Közeledik a karácsony. Várjuk, készülünk rá. Van, aki adventkor hajnali roratéra jár, a hideg sötét reggel hangulatában éli át a karácsonyvárást és van, aki a délutáni órákban veti bele magát az üzletek forgatagába, tülekszik, cipekedik, vásárol.

Egy biztos: huszonegyedikén estére minden készen áll: a feldiszipolt, fenyőillatú karácsonyfa, az ajándékok, az ünnepi étkek.

(Folytatás a 4. oldalon)

Karátson Gábor:

Bibliai akvarellek

Aligha véletlen, hogy advent heteiben bibliai tárgyú akvarellekből rendeztek kiállítást a Várnegyed Galériában. Különös egybeesés az is, hogy a festőművészt éppen Karátsonnak hívják. A művészrel a megnyitótól előtt beszélgettünk.

(Interjú az 5. oldalon)

Tízmillió forinttal több jut gázrekonstrukcióra

A Fővárosi Gázművek Rt. tíz millió forinttal növeli azokat az önkormányzati alapokat, amelyekre a kerületben lévő társasházak a gázvezetékek felújítása, illetve a gázellátásban fellépő váratlan zavarok elhárítása esetén pályázhatnak. Az erről szóló megállapodást november 29-én írta alá dr. Vasánits Dezső, a Fővárosi Gázművek Rt. elnök-vezérigazgatója és dr. Nagy Gábor Tamás, az I. kerület polgármestere.

A Budavári Önkormányzat idén júniusban rendeletet alkotott a társasházak felújítási hitelfelvételének támogatásáról. A helyhatóság ezzel kíván támogatást nyújtani az I. kerületi társasházak részére az úgynevezett alap- és felszálló gázvezetékek felújítási munkáinak elvégzéséhez, illetve a veszélyes helyzetek elhárításához.

A Fővárosi Gázművek Rt. által felajánlott pénzügyi hozzájárulás lehetővé teszi, hogy a kerületi társasházak szélesebb köre tudja - szükség esetén - igénybe venni az önkormányzati rendelet által biztosított támogatási formát. A cég összesen 10 millió forintos keretösszeget ajánlott fel erre a célra.

Az önkormányzat idei költségvetésében 50 millió forint szerepel a társasházi felújítások támogatására és 20 millió forint van az úgynevezett vis maior alapban. A Fővárosi Gázművek Rt. által felajánlott támogatás a felújításokra adható összeget 7 millió forinttal, míg a vis maior keretet 3 millió forinttal egészíti ki.

A rászoruló társasházak tehát a későbbiekben összesen 80 millió forintos önkormányzati támogatásra pályázhatnak a gázvezetékek rekonstrukciójára, illetve a gázellátásban fellépő vis maior esetében.

A most aláírt támogatási szerződés értelmében a Fővárosi Gázművek által nyújtott kiegészítő támogatás kizárólag a társasházak tulajdonában lévő alap- és felszálló gázvezetékekkel kapcsolatos munkálatok finanszírozására használható fel.

A Budavári Önkormányzat az elmúlt évben összesen csaknem 64 millió forint összegű támogatást ítelt oda a különböző felújításokra pályázó társasházak számára.

Sz. I.

Öt éves a Hagyományok Háza

Színpadon az Örök Kalotaszeg

Januárban ünnepli ötödik születésnapját a Corvin téri Budai Vigadóban található Hagyományok Háza, s ugyancsak jövőre lesz ötvenöt éves az intézmény keretein belül működő Magyar Állami Népi Együttes. Kapcsolódva a jeles évfordulókhoz, december kilencedikén Örök Kalotaszeg címmel vadonatúj, nagyszabású produkcióval jelentkezik az együttes.

A bemutató előtti napon tartott sajtótájékoztatón Kelemen László főigazgató nem csupán az előadásról beszélt, hanem összefoglalta a Hagyományok Háza eddigi tevékenységét és jövőbeni céljait. Mint kiemelte, az intézmény küldetése az élő népi kultúra megőrzése és továbbvitele, valamint ezen hagyományok nagyközönség elé tárása.

A Hagyományok Háza megalapításának gondolatát először - de nem minden előzmény nélkül - Sebő Ferenc vetette fel még 1996-ban. Valójában már közvetlenül a második világháborút követően reális cél volt egy hasonló intézmény létrehozása. A létrejövő Népművészeti Intézet, majd a

Magyar Művelődési Intézet keretein belül azonban meglehetősen marginális szerepet kapott az élő népművészettel való foglalkozás.

A Hagyományok Házának megalakulásával aztán sikerült egy szervezetbe integrálni azokat az erőket, amelyek a Kárpát-medencében még fellel-

hető népi művészet összegyűjtését és megtartását tűzték ki célul. Ennek részeként került egy szervezeti egységbe a Magyar Állami Népi Együttes, illetve a Művelődési Intézet népművészeti osztálya is, így már a kezdetekkor erős szakmai háttér alakult ki.

(Folytatás a 4. oldalon)

Felhívás

választási bizottságokba
póttagnak történő jelentkezésre

Tisztelt Kerületi Polgárok!

Tájékoztatom Önöket, hogy a 2006. évi országgyűlési képviselői általános választás szakmai előkészítésének munkálatai megkezdődtek.

Ennek keretében a választott választási bizottsági tagok újráválasztásra kerülnek, illetve újabb póttaggal egészülnek ki. A Helyi Választási Iroda jelen felhívásával póttagokat keres.

Mi a választási bizottság jogállása, feladata?

A választási bizottság a választópolgárok független, kizárólag a törvénynek alárendelt szervei, amelyeknek elsődleges feladata a választási eredmény megállapítása, a választások tisztaságának, törvényességének biztosítása, a pártatlanság érvényesítése és szükség esetén a választás törvényes rendjének helyreállítása.

A 2006-os választások az I. kerületben 28 szavazóköriben zajlanak majd, melyek Szavazatszámoló Bizottságaihoz póttagként I. kerületi lakcímmel rendelkező nagykorú, választójoggal rendelkező, cselekvőképes polgárok jelentkezését várjuk, akik a jogszabályban előírt feltételeknek megfelelnek és nem áll fenn velük kapcsolatban kizáró ok. Ezek a következők:

A választási bizottságnak nem lehet tagja

- A köztársasági elnök, állami vezető, közigazgatási hivatal vezetője, képviselő, megyei közgyűlés elnöke, polgármester, jegyző, főjegyző, választási iroda tagja, a választási bizottság illetékességi területén működő közigazgatási szerv köztisztviselője, valamint jelölt.

- A választókerületben jelöltet állító jelölő szervezet tagja, valamint a választókerületben induló jelölt hozzátartozója sem.

- Az olyan választási bizottságoknak, amelyek a jogorvoslati eljárásban egymással döntési, döntést felülbíráló kapcsolatba kerülhetnek, nem lehetnek tagjai az egymással hozzátartozói kapcsolatban álló személyek.

Amennyiben kedvet és energiát érez e feladat elvállalásához, kérem, szíveskedjen az alábbi tartalmú nyilatkozat kitöltésével póttagnak jelentkezni az alábbi címen: Budavári Önkormányzat Polgármesteri Hivatal Kapisztrán tér 1. Levelezési cím: 1250 Budapest, Pf.: 35. Bővebb felvilágosítást a 489-4441-es telefonszámon kérhet.

A jelentkezéseket 2006. január 15-ig várjuk.

Dr. Horváth Tivadar,
a Helyi Választási Iroda vezetője

Nyilatkozat

A Budapest I. kerületi választási bizottságokba póttagoknak történő jelentkezéshez

Név:

Lakóhely: Budapest, I. ker.

Születési hely, idő:

Személyi azonosító jel:

Anyja neve:

Elérhetőségek (telefon):

otthoni:

mobilt:

e-mail cím:

Munkahely neve:

Munkahely címe:

Foglalkozása:

Alulírott kijelentem, hogy személyemmel szemben a választási eljárásról szóló 1997. évi C. tv 22. § (1-4) bekezdésében foglalt kizáró okok nem állnak fenn, választójoggal rendelkezem és a választási bizottsági póttagságot, szükség szerint tagságot vállalom.

Budapest, 200.

aláírás

Antall József szellemisége ma is útmutatóul szolgál

Magyarország első, szabadon választott miniszterelnökére, Antall József emlékeztek a Budavári Önkormányzat vezetői, a család, az iskola- és politikustársak december 12-én. A koszorúzáson dr. Nagy Gábor Tamás polgármester és Jeszenszky Géza volt külügyminiszter méltatták az egykori kormányfő munkásságát.

„Nemrégiben egy olyan személyiség távozott közülünk, akinek történelemformáló tevékenysége, szellemisége több szempontból is hasonlított Magyarország hajdani miniszterelnökére.” E szavakkal vont párhuzamot II. János Pál pápa és Antall József között az I. kerület polgármestere. Dr. Nagy Gábor Tamás hangsúlyozta: Antall József egy életen át azért munkálkodott, hogy Magyarország ismét erős, szilárd erkölcsi alapokon álljon. Keresztény Magyarországot épített és a világszerte élő magyarság felemelkedéséért munkálkodott.

A polgármester beszéde végén II. János Pál pápa részvénytulajdonos táviratból idézett, amelyet 1993 decemberében Antall József özvegyéhez címzett a katolikus egyház. Kiemelte: „Keresztény meggyőződéssel szolgálta Magyarországot, és vetette meg az elnyomás nehéz évtizedei után a nemzet szá-

Dr. Nagy Gábor Tamás polgármester méltatta az egykori kormányfő munkásságát

mára a megújulás kezdeti alapjait, megnyitva az utat a többi néppel való testvéries együttélés és együttműködés felé”.

Antall József egykori diák- és politikustársa, Jeszenszky Géza, volt külügyminiszter szerint ahogy a romokból, a semmiből létrehozta a ma nemzetközi hírnévnek örvendő Orvostörténeti Múzeumot, úgy próbálta az országot is romjaiból újjáépíteni. Az ország újjáépítésének eredménye azonban nem olyan látványos, mint egy intézményé.

Munkájának, tetteinek produktumát még ma is nehéz meglátni és most is kérdés, hogy mikor lesz mindenki számára látható.

Antall József mellsobrát a miniszterelnök halálának tizedik évfordulóján, 2003. december 14-én avatták fel egykori munkahelye, a Semmelweis Orvostörténeti Múzeum közelében.

A rendszerváltozás utáni első, szabadon megválasztott miniszterelnök emléksobrát a Budavári Önkormányzat állíttatta.

SZ. I.

Örmény-lengyel közmeghallgatás

A kerületi örmény és lengyel kisebbségi önkormányzat közösen tartott közmeghallgatást a Városháza tanácstermében. A testületek elnökeinek beszámolójából kiderült: a két kisebbség között számos téren kiváló az együttműködés.

A Budavári Lengyel Kisebbségi Önkormányzat vezetője, dr. Sutarski Konrád az elmúlt egy esztendőben végzett kulturális tevékenységük ismertetése kapcsán elsőként egy könyv kiadásának támogatásáról szólt: hozzájárultak a fiatal elhunyt festőművész, díszlet- és jelmeztervező, Dávid Attila emlékalbumának publikálásához, mely az örmény önkormányzat gondozásában készült el az év elején. Az elhunyt művész apai ágon az erdélyi magyarörményekhez, édesanyja révén pedig a lengyelekhez kötődik - 1998-tól haláláig a lengyel kisebbségi testület tagjaként tevékenykedett -, így magától értetődő volt, hogy a két nemzetiség összefogjon az album megjelenítése érdekében.

A budavári lengyelek a Kőbányán található lengyel templom felújítását, illetve a templom épülete mellett egy emlékmű felállítását is segítették: az első magyarországi lengyel plébános, Wincenty Danek szobrát avatták fel, aki 1908-tól haláláig, 1945-ig a lengyel bevándorlókat szolgálta. A tervek szerint a közreműködésükkel jövőre ismét szobrot avathatnak: az ezer éves lengyel-magyar barátság emlékére első ízben adnak át egy köztéri alkotást Győrben. Az ünnepséget várhatóan a magyar és a lengyel köztársasági elnök is megtiszteli jelenlétével.

A két nemzet barátságának jegyében került sor a lengyel-magyar sportnapra. A Tabánban az I. és a II. kerületi lengyel önkormányzat nem csak a sportnap rendezésében mű-

ködött együtt: közös faültetést is szerveztek a parkban. A Budavári Lengyel Önkormányzat emellett még a tavaly alakult Országos Lengyel Iskola fejlesztéséhez is hozzájárult - tudtuk meg a testület elnökétől. A kerület vezetőségének javasolták, hogy építsenek ki kulturális kapcsolatokat Varsó belvárosával, a kapcsolatfelvételt azonban eddig még nem került sor. Remélik, jövőre ez is sikerül, hiszen a lengyel főváros méltó lenne a partnerségre.

A lengyelek beszámolóját követően Gosztonyi Mária, az örmény kisebbségi elnöke számolt be az elmúlt egy év történéseiről. Tevékenységük kapcsán elsőként a lengyel önkormányzattal közösen kiadott Dávid Attila emlékalbumot említette. Szólt a másik ideai nagy projektjükéről is, mely épp a napokban nyert méltó befejezést. Kiadták az erdélyi magyarörmény, 1946-tól haláláig, 1988-ig a kerületünkben élő Dávid Antal Iván író történelmi regényét, amely először 1973-ban jelent meg Háromszék nem alkuszik címen.

A könyvbemutató mellett a budavári örmények egy izben másoros klubestet tartottak a Magyarok Házában, továbbá a magyar nemzeti ünnepekhez kapcsolódóan több megemlékezésen is részt vettek - az aradi vértanúk számára rendezett ünnepségen külön is megemlékeztek a két magyarörmény származárú tábornokról, Lázár Vilmosról és Kiss Ernőről. Természetesen a Március 15. téren álló örmény keresztokról, a Khacsarnál is elhelyezték koszorúikat április 23-án, amikor a Törökország által máig letagadott, 1915-16-os örmény genocídium áldozataira emlékeztek.

Dávid Csaba örmény képviselő a genocídium témája kapcsán elmondta: a Várfal déli vége mentén egy sötét Kemál Atatürk nevét viseli, aki fő szervezője volt az örmény népirtásnak. Ez a török történelmi személyiség rossz emléket ébreszt az örményekben, ám mégsem kívánják mindenáron megváltoztatni a közterület nevét. De ha marad ez a név, szeretnének a Várban egy emléktáblát elhelyezni a genocídium áldozatairól. A tábla elkészítésére korábban már kaptak támogatást a Budavári Önkormányzat kulturális bizottságától, az elhelyezés kérdésében viszont mindmáig nem sikerült megállapodásra jutni - remélik, hamarosan erre a kérdésre is pontot tudnak tenni.

-4-

Bursa Hungarica Ösztöndíjak

A-típusú pályázat

Budavári Önkormányzat Kulturális, Oktatási és Sport Bizottsága a 2006. évre meghirdetett Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázat keretében 50 pályázó havi 6.000.-Ft ösztöndíj-támogatásáról határozott november 29-én. A nappali tanulmányokat folytató pályázók a támogatást a 2005/2006. tanév II. félévétől kezdődően 10 hónapon keresztül kapják.

A bizottság döntéséről minden pályázó értesítést kap. A támogatásban részesülők névsora elolvasható a www.budavar.hu önkormányzati honlapon.

Az ösztöndíj folyósításának kezdete: 2006. március.

Az ösztöndíj folyósításáról érdeklődni lehet: OM Alapkezelő Felsőoktatási Pályázatok Osztálya, Telefon: 301-3266, 301-3220, e-mail: bursa@bursa.hu internet: www.bursa.hu.

B-típusú pályázat

A Budavári Önkormányzat Kulturális, Oktatási és Sport Bizottsága a B-típusú pályázaton a 2006. évi fordulóban pályázókat ösztöndíj-támogatásban nem részesített.

dr. Horváth Tivadar jegyző

Döbrentei Gáborra emlékeztek

Születésének 220. évfordulóján Döbrentei Gáborra emlékeztek a Budavári Önkormányzat, a Tabán Társaság és a kerületi lakosok képviselői december 5-én. Az író, műfordító nevét viselő utcánál lévő szobornál dr. Nagy Gábor Tamás polgármester és Molnár József alpolgármester helyezték el az önkormányzat koszorúját.

A megemlékezésen dr. Nagy Gábor Tamás szólt a Tabánban élő és dolgozó Döbrentei Gábor munkásságáról. Mint mondta, nem csupán az általa felfedezett, és a róla elnevezett kódex, valamint Molière és Shakespeare fordításai érdemesítették arra, hogy az I. kerületben utcát nevezzenek el róla és mellsobrót kapjon.

Döbrentei Gábornak köszönhetően a budai hegyvidék német nevű vagy név nélküli területei magyar elnevezést kaptak. Ő tekinthető - egyebek mellett - Szépvölgy, Farkasrét, Svábhegy, Kút-völgy, Németség és a Naphegy keresztapjának. Tevékenységének eredményeként összesen 56 magyar elnevezés került Buda térképére. Az 1785. december 1-én Nagyszőlősen született irodalmár 1851. március 28-án halt meg Budán.

A Magyar Tudományos Akadémiának is tagja és titkára volt, amely emlékülés keretében idézte fel Döbrentei Gábor nyelvújító és nyelvőri munkásságát, illetve a tudós társasághoz való kapcsolatát.

Békesség-Óhajítás

Idén immár negyedik alkalommal tartotta meg Békesség-Óhajítás címmel hagyományos adventi rendezvényét a Tabán Társaság. A Tabán Múzeumban megtartott eseményt a Budavári Önkormányzat mellett, a Békesség-Óhajítás, a Budavári Művelődési Ház, és a Tabáni Szent Katalin Templom támogatta.

A műsoros est bevezetőjeként Sudár Annamária előadó-művész az adventi várakozásról beszélt. Mint rámutatott, ma már sokkal inkább a vásárlási és főzési láz jellemzi a készülődést, mintsem a lelki ráhangolódás. Pedig Advent a bűnbánat ideje, az Istennel való kapcsolat helyreállításának ünnepe. A befelé nézés, a megbocsátás időszaka ez, mikor jó alkalom nyílik új alapokra helyezni embertársainkkal való viszonyunkat.

A rövid bevezető után a szép számú érdeklődő Babits Mihály versét hallgathatta meg a művésznő tolmácsolásában, majd prof. dr. Köteles György a Magyar Békesség-Óhajítás elnöke mondott köszöntőt, s beszélt Virág Benedek ma is ható életművéről, s az azt közvetítő civil szervezetek, így a Tabán Társaság és a Békesség-Óhajítás együttműködésének fontosságáról. Virág Benedek a reformkor előestéjén élt a Tabánban. Érezte a magyar öntudatot tápláló változás szelét, amihez történelmi tárgyú könyveivel, költeményeivel maga is jelentősen hozzájárult. Otthonában a kor neves személyiségeit fogadta, műveivel, máig ható gondolataival az új kor hajnalán mutatta a helyes irányt. Békében élt a soknemzetiségű Tabánban, példát mutatva a globalizációt oly annyira féltő ma emberének is.

Dr. Köteles György szerint korunkban jelentősen megnő a civil szervezetek jelentősége. Okosan, ésszel, műveltséggel keresik a megoldásokat, távol a politikai lövészárkaktól, hosszú távú terveket készítve. A civilek feladata, hogy olyan légkört teremtsenek, melyben indulatoktól mentesen lehet megbeszélni a gondokat, és valóban működő javaslatokat kiérlelni.

Advent a fény várásának ideje, mely irányt szab, energiákat mozgósít, szeretetet és megbecsülést ad. Sokat kell elmélkedni, hogy felismerjük az igazi fényt, hogy helyesen, ne másokat elnyomva adjuk át szeretetünket.

Az ünnepi szavakat követően Reményik Sándor verse hangzott el, majd Pajor Ildikó, a Tabán Társaság elnöke szövegezte az idei év eredményeiről. Mint kiemelte, az eddigi munka bizonyítja, hogy a Tabán Múzeum, és a Tabán Társaság jó úton halad, s méltó helyet vívott ki magának a kerület közösségi, kulturális életében.

A program hátralévő részében a Tabáni Szent Katalin templomban szentmise és ünnepi koncert várta az érdeklődőket.

Karácsonyi köszöntő

Régi, jól ismert ez a történet: egy gyermek megszületik, aki által jobbá, szebbé lesz a világ. Minden gyermekkel egy új lehetőség érkezik a Földre: minden lehet belőle, még nem rontotta meg az emberek világa. Még egyszerű és tiszta minden: akik körülveszik sok örömet és boldogságot kívánnak neki. A kismama nem szól egy szót sem, hanem fáradtan és csöndesen ott mosolyog a gyermek mellett, s maga is elámul az élet születésének szent misztériumán.

Úgy gondolom, nincs édesanya, aki ezt a pillanatot ne beavatásként élné át. Még a leghitlenebb embert is megszólítja ilyenkor valami, amelytől nem vagy csak nagyon nehezen mentesítheti önmagát. A személyesen átélhető transzcendencia. Mindannyian ezzel a csodával születünk a világra, és gyermekeinkben is ezt adjuk tovább. Talán ez magyarázza a Karácsony népszerűségének titkát, azt, hogy miért tartjuk a legcsaládibb ünnepnek, miért van az a belső késztetés, hogy szeretetünket, gondoskodásunkat és köszönetünket ilyenkor kimutassuk. Ennek az ünnepnek a lényegét leginkább az édesanyák őrzik. Hozzánk is anyánk szava, gondoskodása, szeretete hozta közel gyermekkorunkban. És aki ezt nem élhette meg, annak örökké fáj ez a kínzó hiány. Az árvaházi gyermek, a magányosan élő idős ember ugyanarra vágyik. Egy családra, mely körbeveszi szeretetével, gondoskodásával. Arra, hogy valakinek ő legyen a legfontosabb.

Mécs László, a népszerű katolikus költő egyik verse, A királyfi három bánata így kezdődik:

*„Amikor születtem nem jeleztek nagyot
Messiás-mutató különös csillagok,
Csak az anyám tudta, hogy királyfi vagyok.*

*Isten tudja honnan, palástot kerített,
Aranyos palástot vállamra terített,
Fejem fölül égszín mosolygást derített.”*

A versbeli „királyfi” bánata abból a fájdalom-ból fakad, hogy el fogja veszíteni édesanyját,

hogy nem tudja eléggé megköszönni neki az életre hívó szeretetét, és hogy

*„...mért nem tudja látni
Egymást a sok ember, a sok-sok királyfi
úgy, ahogy az anyjuk tudja őket látni.”*

Valóban ez mindannyiunk közös, kínzó kérdése, különösen így Karácsony táján: miért nem a szeretet, az összetartozás, a segíteni vágyás mozgatja a társadalmat? Miért találkozzunk annyi önzéssel, irigységgel, félelemmel, fájdalommal, amikor minden ember a szeretetre, a megértésre vágyik? Miért nem tudjuk jól kifejezni érzéseinket? Tényleg nem lehet kilépni a félelem és a fájdalom ördögi köréből? A hajdan kerületünkben élt költő, Tóth Árpád Ősök ritmusa című versében ezt így fogalmazza meg:

*„Vagy kába álom minden szabad út,
És nem is lehet újat kezdeni?
S csak egy parancs van a földön örök:
Dolgozni s új rabszolgát nemzeni?”*

*De rögtön meg is adja rá a választ:
„Én nem hiszem. Van kicsi gyermekem
Énnékem is! Hátha az ősi sejt
Őbenne tisztul dúis örömrre, és
Minden homályos, vén bűt elfelejt!*

*Ó, hátha jó a tiszták s boldogok
Szűz birodalma, a szebb, új világ...”*

Számomra ez Karácsony igazi üzenete, ez a sóhaj: Ó, hátha jó a tiszták s boldogok birodalma, a mainál szebb és jobb világ. Rajtunk múlik, hogy kívánjuk-e, elősegítjük-e ennek megérkezését, megteremtését.

Karácsony ünnepe gyermekkorunk kincse és öröksége. A karácsonyi szokások, hagyományok is elsősorban a családban élnek, őrződnek meg és adódnak tovább. Ha még továbbadnának egyáltalán. Merthogy egyre nagyobb körülötteünk és bennünk a morális űr. Az emberi, nemzeti értékek feloldódnak egy nagy fogyasztói reklámvilág örvényében. Egyre kevesebb gyermek nő fel igazi karácsonyi élménnyel. Ennek a felismerés-

Simon András: Így szeret az Isten

nek a jelentőségéről szól Jelenits István, piarista rendfőnök, amikor így fogalmaz: „Olyan nagy szó, hogy mégis voltak és vannak édesanyák, voltak és vannak tanárok, és vannak emberek, akik a Karácsonynak az élő örökségét az elmúlt évtizedekben is hordozták, kockázatot is vállalva érte, továbbadták. Nem viaskodva, nem vitakozva adták tovább, hanem azzal a szelíd és gyengéd mozdulattal, amivel egy ilyen szelíd, mégis mindennél hatalmasabb kincset őrizni és továbbadni lehet.”

A bennünk élő tiszta, gyermeki szeretet megőrzése nélkül nem lesz igazi ünnepünk. Erre figyelmeztet Wass Albert Karácsonyi versében:

*„Karácsony készül, emberek!
Szepek és tiszták legyetek!
Süroljátok föl lelketek,
csillogtassátok kedvetek,
legyetek újra gyermekek
hogy emberek lehessetek!”*

Gyermeki-emberi szépségekkel és kegyelemmel teljes, áldott Karácsony és sikereiben gazdag, boldog új évet kívánok a kerület minden polgárának!

Dr. Nagy Gábor Tamás
polgármester

Újabb gyertya gyűlt az adventi koszorún

Murai Márta református segédlelkész gyújtotta meg a harmadik gyertyát

Advent második, és harmadik vasárnapján újra fenséges dallamok töltötték be a Budavári Önkormányzat auláját. A hagyományos adventi hangversenysorozat soron következő koncertjein Bárány Péter, a Purcell Kórus és az Orfeo Zenekar tolmácsolásában Bach muzsikájában gyönyörködhetett a szépszájú hallgatóság, majd egy héttel később Zádori Mária és Horváth Anikó a XIII. századi magyar billentyűs zeneirodalomból adott izelítőt a Ciszterci Szent Imre templom kórusának közreműködésével.

A zsúfolásig telt aulában dr. Nagy Gábor Tamás polgármester ünnepi köszöntőjében kiemelte: nagy öröm, hogy az előző évekhez hasonlóan az idei adventi hangversenysorozat is visszhangra lel a kerület polgárainak körében és sokan jönnek el, hogy a zene segítségével egy kicsit megpihenjenek az ünnepi forgatagban. Advent a várakozás időszaka, jó alkalom arra, hogy elgondoljunk azon, mi is

ez a nagy hajtás, ez a fülsiketítő zaj, ami mindnyájunkat körbevesz. Mit fogunk fel a világból, miközben mindenhol információk tömege zúdul ránk? Egyre kevesebbet értünk meg mindebből, mert sok az ellentmondás, s magyarázat híján jó néhányan el is vesznek ebben a zűrzavarban. Szerencsére a hit és a művészetek biztos fogódzóval szolgálnak, ahogyan Bach zenéje kiragad a mindennapokból és utat mutat mindenki számára. A feszültséget a világ-mindenség rendezettségével váltja fel, örök és maradandó válaszokat ad, miközben a muzsika erejével leveszi a terhet az önnön magát kereső lélekről.

A polgármester beszédét követően került sor a második adventi gyertya meggyújtására, majd Hegyi Balázs atya osztotta meg ünnepi gondolatait az egybegyűltekké. A Tabáni Szent Katalin Templom plébánosa, ezúttal a zene erejéről beszélt.

Mint említette, a zene talán azért az egyik legnagyobbat em-

Az Orfeo zenekar előadásában Bach muzsikájában gyönyörködhetett a közönség

beri találmány, mert nem igényel magyarázatot. Ha megszólal, elég, ha saját hangját hallatja, s máris messze sodornak lágy hullámai. A zene megnyugtat és elgondolkodtat, de gyógyír is saját okoskodásainkra, hiszen bármely eszmefuttatás - legyen az akár ünnepi - elfáraszt, ha nincsen benne dallam. A zene hat, légkört teremt és mint egy finom illat körülvesz, pórusain-

kon át szétárad, s a szívünkig hatol. December 11-én, advent harmadik vasárnapján „Világmegváltó Krisztusunk” címmel hangzott el összeállítás a 18. századi magyarországi billentyűs zeneirodalom legszebb darabjaiból.

A történelmi egyházak képviselőjében ezúttal Murai Márta református segédlelkész gyújtotta meg a harmadik gyertyát, majd beszélt advent üzenetéről. Adventkor, a várakozás időszakában sokszor vagyunk türelmetlenek, s reménykedve, aggóda nézünk a jövő elé. Mikor Jézust várjuk, egy csecsemő képe jelenik meg előttünk, mert Isten így mutatta meg magát nekünk, embereknek.

Várakozunk, miközben Isten mindig velünk van, elkísér mindennapjainkban, ott van a zenében, minden harmóniában. Az ember felfelé tekint, várakozással az ég felé tárja ki szívét. Jézusban Isten emberré lett, érthetővé, elérhetővé és megtapasztalhatóvá mindenki számára. Ha az ember helyesen él, megtalálja Istent, s nem csupán advent idején, hanem a mindennapokban is.

k. á.

A Fodor Kamaragyűttes a XVIII. századi billentyűs zeneirodalomból adott izelítőt

Szent János napi boráldás a Tabánban

Immár hagyománnyá válnak a Naphegyi Res Publica Egyesület rendezvényei, mert a szeptemberi Szent Leocsó népnepélyt idén is követi december 27-én, Szent János apostol napján a boráldás.

Évszázados hagyomány a borosgazdák, (s ma már a borszeretők) között e napon oltárra tenni idei borait és áldást kérni rá. A legenda szerint a pogány pap, Aristodemus méregkelyhet adott Szent János apostolnak, aki a kereszt jelével azt megáldotta, megitta és semmi baja nem lett. Aristodemus megtért, s így lett a szőlősgazdák patrónusa János.

A néphit szerint a megáldott János-bor gyógyító ital, távol tartja a rossz szellemeket, megvéd fulladástól, mérgeztéstől és növeli a szépséget, az egészséget, s előmozdítja a jó házasságot is! Ez már elég volt, hogy Szent János napján tele legyenek a templomok oltárai borokkal, melyekre a pap áldást ad: Igyátok Szent János szeretetét! - mondja. Az így megáldott nedűt itatták a háborúba indulókkal, nagy utazásra kelőkkel, sőt a haldoklókkal is. De fogyasztottak belőle keresztelők, esküvőn és halotti toron is. Ezt a szentelt bort adták utolsó pohárként a vendég kezébe is, így lett a búcsúpohár neve: Szent János pohara.

Naphegyi hagyomány az is, hogy a résztvevők elhozzák magukkal karácsonyi ételeik megmaradt javait, kocsonyákat, sülteket, megabált paprikás, fohagymás szalonnát, beigli és más finomságokat, melyeket az Aranyzarvas étteremben fogyasztunk el egymást kínálva, régi ízeket és illatokat felidézve.

Pincében már készül a megmérettetésre az egykori legendás tabáni ráctüroms idei demizsona, melyet kóstolva régi tabáni és naphegyi remiszenciák bukkannak majd fel emlékeinkben, amikor még szorgos rá, sváb és magyar eleink vitték borait a rácvárosi templomba, ésők is azt az áldást kérték rá, mint mi most.

December 27-én délelőtt 11 órakor ismét várja a borhoz közelállók, termelőket és fogyasztókat egyaránt a Naphegyi Res Publica Egyesület a tabáni Szent Katalin plébánia templomban boraink megáldásával egybekötött misére. Aki jön, hozza el borát és tegye az oltárra, mert mit sem ér még a legfinomabb bor is Isten áldása nélkül.

Ahogy Hamvas Béla írta: „Végül ketten maradnak, Isten és a bor.”

Jávör Béla, a Naphegyi Res Publica Egyesület elnöke

Régiekre emlékezve

Két karácsony

(Folytatás az 1. oldalról)

Mindenkinek az emlékezetében élnek régi karácsonyok és a kollektív emlékezet is megőriz ilyeneket, főleg a sorsfordítókat.

Két karácsonyt idézünk fel. Az utolsó békebeli karácsonyt, 1913 karácsonyát, amikor az emberek még gyanútlanul ünnepeltek és meg sem fordult a fejükben, hogy ez egy év múlva már nem így lesz. Itt még együtt voltak a családok a karácsonyfa alatt, boldogan ünnepeltek és gondtalanul. A világ kerek volt, a fejlődés töretlenül látszott. Kinek jutott volna eszébe, hogy egy év múlva a család fő talán a fronton lesz, messze-messze, talán már hősi halált halt, távol családjától, otthonától, hazájától, az itthon maradtak pedig nélkülöznek, fáznak, és egyre reménytelenebb lesz minden.

A másik felidézett karácsony az 1944-es. Egy másik háború, az apokalipszis ideje. Különösen az Budapest és szűkebb pátriánk, a budai Vár lakóinak.

1913. Budapest dinamikus fejlődő, épülő, gyönyörű város. Lakosságának száma nyolcszázkilencven ezer fő, és még csak tíz kerületből áll a város. Nagy a gyermekáldás, 3-4 gyerek van a családok nagy részében, de nem ritka az 5-6 gyerekes család sem. Budapest nemrég felépült vásárcsarnokaiban árubőség van, az üzletek - már akkor is - változatos reklámokkal csalogatják a vásárlókat. Mi kerül a karácsonyfa alá? Ez is kiderül a különböző áruházak katalógusaiból: lányoknak babák, babaházak, babaedények, némelyik szinte műemkek, múzeumaink őriznek belőle néhányat. Fiúknak ólomkatonák, várak, modellvasutak, még nem elektromosak, hanem mechanikus hajtásúak, az akkoriban divatos fémépítő, a Marklín - ez a mai lego őseinek tekinthető - fa és kő építőkészletek. Mindkét nembeli csemetéknek társasjátékok - ezek némelyike igen jellemző a korra - és sok szép, érdekes könyv. Ruhaművek, sapkák, sálak, kesztyűk, többnyire házikészítések. Finomságok, bonbonok, desztertek izléses dobozokban. Sok volt a saját kezűleg készített ajándék, a gyerekek mindig ilyesmit adtak szüleiknek. A fiúk lombfűrésszel ügyeskedtek, a lányok kézimunkákat készítettek. Levéltárcák, zsebkendőtartók, ékszeres dobozok készültek nagy titokban. Házilag készült a szaloncukor is, mely a karácsonyfa alá került. Az illatos viaszgyertyák és mézeskalácsok üzletekből kerültek ki, itt a Vár környékén Benedek Samu mézeskalácsos és gyertyaöntő látta el a háztartásokat effélékkel.

A karácsonyeste békés, nyugodt, szeretetteljes hangulatban zajlott, a finom vacsora, meghitt beszélgetés után környékünk lakóit a kivilágított Mátyás templom várta éjfél misére.

A háború, az első, aztán évekig tombolt, és utána is nehéz idők jöttek. Majd néhány könnyebb, felszabadultabb esztendő, egy kis jólét, konzolidáció.

A huszadik század azonban nem kényeztette el az embereket, újabb világgégés szakadt ránk. Mire beköszöntött 1944 karácsonya, már hatodik éve tombolt a háború, lángokban állt a világ. Budapest körül bezárt az ostromgyűrű és mindenki tudta, hogy szörnyű napoknak néz elébe a város. Karácsonyeste van itt a Várban, a Toldy Ferenc utcában. Erről már saját emlékeim vannak, jobban mondva emlékfoszlányok. Negyedik évemben jártam, januárban az óvóhelyen, a legnagyobb bombazaport közepette ünnepeztük negyedik születésnapomat.

Karácsonyeste óriási detonáció, gránátalálat, betört az összes ablak. Leköltöztünk a pincébe. A karácsonyfa emlékszem, arra, hogy mit kaptam, mit hozott a Jézuska, arra már nem. Megkezdődött az ostrom, a majdnem nyolc hétig tartó szörnyűség. Karácsonykor még álltak a hidak, kivéve a Margit hidat, mely már októberben a Dunába zuhant. Január 18-án követte őt a többi Duna-híd. 1944 karácsonya az apokalipszis karácsonya volt, a rettegés, borzalom, de túléltük. Már aki túlélt.

Mostanában szebb karácsonyaink vannak, béke, nyugalom, viszonylagos jólét. Karácsonyánkon gyertyák lobognak, a fa alatt ajándékok sokasága, szépen terített asztalunkon finom falatok. Lelkünkben erős óhaj és kívánság, hogy ez mindig így legyen.

Boldog, békés, áldott karácsonyt mindenkinek szeretettel körében!

dr. Reisinger Frigyesné

Várkerületi hétköznapok

Otthon nélkül, árvaházakban nevelkedett

Emlékeztető az olvasóknak: ez a cikksorozat város-antropológiai érdeklődéssel készül és az érdeklődés középpontjában, az egy területen élő csoportok életének sajátos jellemzői állnak. Megnézzük van-e a várkerületiek életében olyan vonás, szokás, szabály, hiedelem, amit helyi kultúrájuk mondhatunk. A hétköznapok világát, a nem reflektorfényben élőket szólaltatjuk meg, remélve, hogy színesebb képet alkothatunk róluk, és ezzel bővíthetjük ismereteinket a világszerte uralkodóvá váló városi életmódról is.

Decemberben az egyik legnagyobb ünnepünkre készülve látható, hogy az emberi kapcsolatok ápolására fordított figyelem, sok esetben átváltódik az áruk kiválasztására fordított időre. Tündöklő kirkatok, csábító fények, színes ajándékok, csomagok, lehetőségek és lehetetlenségek, sóvár vágyakozások valamikéért, a tárgyakért, valakik, a személyek helyett. A város lakó egyének, tolongnak az utcákon, egymáson tapodva. A nagyváros személytelen és kivédhetetlen ereje most mutatkozik meg igazán.

A bemutatásra kerülő történet a kegyetlenségig keményen modern. A kerület egyik gyönyörűsége pontján, elbújva a sűrűn lakott térségben vált láthatatlanná az utód, aki leszármazottja a két emberöltővel ezelőtt még a leghatalmasabbak közé tartozóknak. Visszatérő mondata, minden egyes kérdésre, ami az érzésekre vonatkozott az volt, hogy „nem foglalkoztam vele”. Feltételezhető, hogy túlélni, elviselni a történéseket és az érzelmeket mindig nélkülözhető létezés, a magányt, mely egész életét jellemezte, csak így lehetett.

Mostani írásunk szereplője mozgássérült, 74 éves, a lakást már csak segítséggel tudja elhagyni, és ezt a segítséget pénzért kell megvennie, szolgáltatás formájában. Pedagógus volt, s még két évvel ezelőtt is éjszakai ügyeletet vállalt a középülyos mozgássérültek intézetében, ahol már évtizedek óta dolgozott. A Szovjetunióban született 1933 vagy 34-ben, semmit nem lehet pontosan tudni, papírjai nincsenek róla. Anyja baloldali gondolkodású magyar emigránsként menekült oda, és a szülés után röviddel meg is halt tudójában. A képeken, melyeket főszereplőnk mutatott a korán meghalt anyjáról, nyitott tekintetű, egyenes tartású nő látható. Nincsen róla személyes élmény, csak annyi, hogy tizenkét gyermek közül a kilencedik lehetett. Van egy kép, ahol még együtt van a család minden tagja. Nagy a távolság a szülők között, a gyermekek is egymás mellett, csak a legkisebbek érintkeznek egymással kézzel vagy vállal. Nem tükröz érzelmeket egyikük arca sem, illetve az anya nagyon fáradtnak látszik. Az apa magas homlokú, öntudatos, talán rajta látható, valami mosolyfélé. A többiek arca inkább értelmet, mint érzelmeket mutat. Itt látható gimnazista korában a későbbi korlátlan hatalom birtokosa, mint gimnazista fiú, magas szárú cipőben, térdnadrágban. A szülők kereskedelemről élnek, a gyermekeket a lehetőségekhez képest tanítatják.

Az anyai ág bemutatása után, következzen az apai, amely épp ilyen rejtélyes. Bolgár származású az apa, aki a fényképeken kifejezetten jó arcú, szinte férfiszépségnek látszó. Fiatalon került börtönbe baloldali gondolkodása miatt, a harmincas éveket írják ekkor, és a Balkánon vagyunk. Megszökik és a folyón átúszva, hegyeken átvergődve jut el a Szovjetunióba, ahol kibontakozik jellegzetes karrierje. Hol felélve a sikere, hol Szibériában tölti a száműzetés éveit, ahogy ez abban az időben és térben lenni szokott.

Öt éves a Hagyományok Háza

Színpadon az Örök Kalotaszeg

(Folytatás az 1. oldalról)

Sebő Ferenc szakmai igazgató arra emlékeztetett, hogy a magyarság történelmének zivatáros évszázadai során számos kultúrtörténeti emlékünknak megsemmisült, ezért különösen fontos a színhagyomány újraindítása. Apáról, fiúra szállt a zene, a tánc, a stílus és mozgás tudásának megtartó ereje, melyek mára elismerten a magyar kultúrtörténet kiemelkedő elemei.

Kodály Zoltán ismerte fel elsőként a zene kommunikációs erejét, amihez szervesen illeszkedik a tánc és az öltözködés. Ezek azok az értékek, amiket a meglévő háttérintézmények, archívumok és a néptánc mozgalom mellett az állami költségvetés egy kis szeletében is helyet kapó Hagyományok

Háza, hatékonyan át tud adni a mai fiataloknak.

A Magyar Állami Népi Együttes egyszemélyes színpadra került néptáncos, ami garanciát jelentett arra, hogy ne tűnjön el a magyarság egyik legnagyobb kincsé. Évi 180 előadás, több mint 100 ezer néző bizonyítja, hogy jó úton jár a múltat a mai ember számára megélhetővé, kézzelfoghatóvá tevő együttes. A legújabb produkció, a Farkas Zoltán rendezésében színpadra vitt Örök Kalotaszeg az eddigieknél is látványosabb eszközökkel dolgozik, a hagyományos kultúrát modern színházi elemekkel fűszereztárja a nagyközönség elé.

Mint Farkas Zoltán elmondta, a legnagyobb feladatot az jelentette, hogy a Kelemen László nevével fémjelzett kiváló

zenei válogatáshoz megfelelő koreográfiát, méltó dramaturgiát társítson. Emlékképek elevenednek meg a produkcióban, olyan színek, melyek hűen tükrözik Kalotaszeg hagyományokban gazdag világát, egy olyan helyét, ahol magyarok, cigányok és románok egymásnak helyet adva, szeretettel táncolnak, mulatnak évtizedek óta. Az Örök Kalotaszeg a decemberi előadásokat követően februártól a Hagyományok Házában és a Nemzeti Színházban látható.

K. Á.

Budapestért-díjjal tüntették ki Avar Istvánt

Egy kedves úr a Várból

Ha nem ismernék az arcát színházból, filmvászonról, akár azt is mondhatnánk, egy kedves úr a Várból. Avar István a Budavári Önkormányzat javaslatára nemrég Budapestért-díjat vehetett át a Főváros Napján. Az elismerést, ami sokadik ugyan kitüntetéseként sorában, mégis nagyon megtisztelőnek érzi, mert igazolva látja, hogy szereti ezt a várost, s a város is szereti őt. A patinás Ruszwurm cukrászdában beszélgettünk a művésszel, aki immár 1974 óta a Tárnok utca lakója, s reméli még sokáig vári lakos marad.

Avar István számomra legmeglepőbb kijelentése az volt, hogy szerepet még soha nem utasított vissza. S hogy miért? Mint elmondta - amit valószínűleg kevesen tudnak - a színészek, csakúgy mint az orvosok, felelősnek érzik magukat. Hitet tesznek, hogy a hazát és a kultúrát szolgálják. S ő ehhez tartja magát, mióta a színész mesterségre adta fejét.

A színház a nagy szerelem. Volt idő, amikor havi 30-35 előadásban lépett fel. Elgondolni is nehéz, mennyi munka fekszik ekkora teljesítményben. Eljátszotta a színpadon a világirodalom klasszikusait, a Lear királyt, Horatiót, a Yermában Juant, az Orfeuszban Malant, Tiborcot, Liliomfit, a Bölcs Nathant, Márai darabjában Henrik tábornokot, és még hosszan sorolhatnánk. De hát ezt megteszik a lexikonok és az életrajzírók. (Korniss Mihály: „Mesterek a színpadon” című műve bőséges adalékokkal szolgálhat.)

Hiába a nagy szerelem a színház, Avar István neve elválaszthatatlan a filmtől. Nem tagadja, hogy a Vasvirág, az Isten ősi csillaga, vagy éppen a Fekete város nagyon a szívéhez nőttek. Felsorolni nagyon nehéz lenne, hiszen 100 körüli filmszerepeinek a száma. Lehet, hogy több.

Akadnak persze nemszeretem, nyögve nyelős szerepek is. Nem szívesen beszél róluk, de esküjéhez híven, eljátszotta valamennyit. Ha kedves a szerep, ha nem, nem nézi meg saját magát a filmekben, vagy színházi felvételekben a TV-ben. Inkább a Spektrumot, vagy a National Geographic-et kapcsolja be, ha van ideje a képernyő elé ülni. Nem unatkozik és nem henyél-vallja. A fellépések mellett tanít a Színművészeti Egyetemen, s ebben nagy örömet leli. Nem politizál, ámbar mindenről van véleménye. Sokadmagával együtt úgy véli, nem az fogja előre vinni az országot, ha a pártok, és azok vezetői egymást

Karácsonykor a kerti fenyőket díszíti fel

ócsárolják, turkálnak egymás pénztárcájában. Mert hiszen ki lesz ettől boldogabb? Senki.

A hétköznapok egyébként csendesen telnek. Feleségével, Gyapay Yvettel 31 éve laknak a Várbán, s jól érzik itt magukat. Remélik, hogy ez még sokáig így marad.

Úgy tűnik a családból nem lesz színész dinasztia. A házaspár egyetlen fia családjával együtt Berlinben él, követségi alkalmazott. Sajnos ritkán látogatnak haza, s a két fiú unoka (16 és 18 évesek) szintén már inkább Németországban vannak otthon. Egyikük sem érez elhivatottságot a színészmesterség iránt.

Az esélyegyenlőség okán megkérdeztük a feleséget, Gyapay Yvettet is, hiszen ő is színésznőként kezdte Pécsen, ám férje szavaival élve, fiúk születése után „kiemelt káder” lett. Yvett asszony úgy nyilatkozott, hogy nem bánta meg választását, mármint azt, hogy férje „kiprivatizálta” a szakmából. Operettekben szubrett szerepet játszott, s szerette a rivaldafényt. Eleinte nehéz volt minderről lemondani, de azután belenyugodott. Pályát módosított, hosszú ideig esküvőket szervezett a IV. kerületben. Most örül a nyugalomnak, s a karácsonyt biatorbágyi tanyájukon tervezi. Lelkes természetvédőként nem szereti a kivágott fákat, inkább a kerti fenyőket díszíti fel. Arra vágyik, hogy az ünnepekre hó lepje be a kertet, s mindenkinek békés, boldog karácsonya legyen.

M. M.

Névjegy

Avar István színművész

- Született: 1931. március 21. Egercsehi.
- Fontosabb filmszerepek: Vasvirág, Álmatlan évek, Gyalog a mennyországba, Két emelet boldogság, Igéret földje, Megszállottak, Hoppá, Szegénylegények, Hideg napok, Fekete város, A falu jegyzője.
- Főbb színházi szerepek: Orfeusz az alvilágban - Malan, Márai: A gyertyák csonkig égnek - Henrik, Bölcs Nathan - Nathan, Királyasszony lovagja - Ruy Blas, Nebáncsvirág - Frolidor, Mágnes Miska, Anna Karenina - Vronszkij, Yerma - Juan, Liliomfi, Hamlet - Horatio, Bánk bán - Tiborc.
- Fontosabb elismerések: Kossuth díj, Jászai Mari díj, Nemzet Színésze kitüntetés, Budapestért díj.

Szuperanyuval mindig történik valami

Farsang Erika „ellen-szingli” könyve az idei Könyvhét egyik meglepetésregénye volt. Szinglikkel, azaz magányos, ám kalandvágyó fiatal nőkkel - lásd Bridget Jones naplója, Allítsátok meg Teréz anyu! stb. - elég jól ellátott a könyvpiac. Szuperanyu a felsorolt hölgyekkel ellentétben férjvel és gyerekekkel rendelkezik, és mint ahogy a könyvből kiderül - Janikovszky Éva után szabadon: velük mindig történik valami. Az I. kerületben élő szerző november végén, az Alexandra könyvtárházban személyesen is bemutatkozott olvasóinak.

A gimnáziumban akadt ugyan egy lelkes magyartanárra, aki a verselgető leányt írásra buzdította, ő azonban érettségi után a reáliák mellett döntött, és biológia-kémia szakon végzett a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán.

Szív dolgában is ezek voltak az izgalmas évek. Szegedről egy fiatalember-későbbi férje - hozta Budapestre, egyenesen a Gellért-hegyre. Innen indult el a tanári pályán. Hamarosan megszületett Natália és Márton, a két gyerek - akik nélkül a szórakoztató regény nem jöhetett volna létre. Boldogan maradt velük otthon, majd - hogy családijához közelebb legyen - „univerzális mindenesként” dolgozott a férje mellett.

Reggelenként a gyerekeket óvodába, iskolába vitte, napközben leveleket, nyilvántartásokat készített, adatokat rögzített, de ennél többre vágyott. Délután újra anyuvá változott, jöhettek az iskolatársak, barátok - akadt, aki az élő egerét is magával hozta. Ha megkérték, Erika gyúrt egy nagy adag mézes tésztát, és a gyerekek nekiláthattak a mézeskalács-sütésnek. Örökösen „zajlottak az események”, és Szuperanyu egy idő után úgy érezte, meg kell írnia az élményeit, a derűs hétköznapokat, amelyekkel talán másoknak is adhat valamit.

A kötet néhány hónap alatt született. A fanyar humorral, öniróniával megírt ötvenkét történetből álló könyv, a szórakoztató szépirodalom körébe tartozik; műfaját tekintve beszédregény. A családi eseményeket a negyvenes éveikhez közelítő nő szemszögéből látjuk, aki egyensúlygyakorlatot végez a család, munka, önmegvalósítás Bermuda-háromszögében. A könyv kellemes olvasmányként ajánlható bárkinek, 10 és 90 év között.

Erikát idő közben a Tina női magazin is felkérte, hogy állandó szerzőként indítsa el a Szuperanyu sorozatot. Az Alexandra Könyvtárház Panoráma termébe sokan eljöttek a hetilap olvasói közül. Farsang Erika a pódiumon Faragó Miklós festőművésszel beszélgetett. Hallgatóságával megosztotta többek között azt az élményét, hogy mit érzett, amikor az idei Könyvhéten életében először szólították íróként, s kérték arra, hogy dedikálja könyvét. - Hihetetlen volt! - idézte fel a pillanatot Szuperanyu.

A kötet kapható az Alexandra és a Libri boltjaiban vagy megrendelhető a 385-3219-es és a 05-20-966-0914-es telefonszámon, az I. kerületiek számára ingyenes házhoz szállítással.

r. a.

Farsang Erika

Programok

Nemzeti Táncszínház - Színházterem

(Budapest, I. Színház u. 1-3.)

December 18. vasárnap, 10.30 óra: Diótörő, Budapest Táncszínház, gyermekelőadás.

December 19. hétfő, 19.00 óra: Forte (Hymn), Közép-Európa Táncszínház - Fortedanse - Horváth Csaba Társulat.

December 20. kedd, 19.00 óra: Az estély, Bozsik Yvette Társulat.

December 21. szerda, 19.00 óra: Huszti Zoltán: Jónás könyve, közreműködik a Vasas Művészegyüttes Tánckara.

December 27. kedd, 10.30 óra: Diótörő, Budapest Táncszínház, gyermekelőadás.

December 27. kedd, 19.00 óra: Ezeregyév, ExperiDance - Román Sándor Táncársulata.

December 28. szerda, 19.00 óra: Kék rapszódia / Vizuális hangjegyek, Budapest Táncszínház.

December 29. csütörtök, 10.30 óra: Diótörő, Budapest Táncszínház, gyermekelőadás.

December 29. csütörtök, 19.00 óra: Ezeregyév, ExperiDance - Román Sándor Táncársulata.

December 30. péntek, 19.00 óra: Tűzcsizmák, Botafogo Táncegyüttes Szilveszteri Revans.

December 31. szombat, 20.00-04.00 óra: a Nemzeti Táncszínház exkluzív szilveszteri műsora. 20.00 óra Szilveszteri Revans, az ExperiDance előadása, 21.30-tól Szilveszteri Bál élőzenével, tánccal, meglepetésekkel.

Művészetek Palotája - Fesztivál Színház

(1097 Budapest, Komor Marcell u. 1., tel.: 555-3300)

December 17. szombat, 19.00 óra: Egri Csillagok, Honvéd Együttes.

December 28. szerda, 29. csütörtök, 19.00 óra: Bolero / Káin és Ábel / Bolero. Magyar Fesztivál Balett.

December 30. péntek, 19.00 óra: Steel - A fém legendája, Az ExperiDance Táncársulata és a Bolzano Városi Színház közös produkciója.

Jegyek válthatók a Nemzeti Táncszínház Közönségszervezésén Budapest I., Színház utca 1-3. Tel.: 201 44 07, 356 40 85/30, nyitva hétfő-csütörtök 10.00-18.00, péntek 17.00 óráig, a Nemzeti Táncszínház Pénztárában Tel.: 375 86 49 nyitva minden nap 13.00 és 18.00 között, előadásnapokon 19.00-ig, a Nagymező Jegyirodában 1065 Budapest, Nagymező utca 19., Tel.: 428 07 93 hétköznap 14.00-18.00 óra között, a Szabad Tér Jegyirodában 1136 Budapest, Hollán Ernő utca 10., tel.: 320 4830, hétköznap 14.00-18.00 óra között, a Művészetek Palotájában 1097 Budapest, Komor Marcell u. 1. Tel.: 555-3300. Jegyrendelés: jegy@nemzetitancsinhaz.hu valamint az ismert jegyirodáknál. info@nemzetitancsinhaz.hu www.nemzetitancsinhaz.hu

A Nemzeti Táncszínház a műsorváltoztatás jogát fenntartja.

Bibliai akvarellek a Várnegyed Galériában

Aligha véletlen, hogy advent heteiben bibliai tárgyú akvarellekből rendeztek kiállítást a Várnegyed Galériában. Különös egybeesés az is, hogy a festőművészt éppen Karátson Gábornak hívják. A tárlatlátogatókat november 30-án dr. Nagy Gábor Tamás polgármester köszöntötte, majd Szokolczay Lajos műkritikus nyitotta meg a kiállítást. A művésszel a megnyitót előt beszélgettünk.

◆ Művészi szempontból mióta foglalkoztatja a Bibliát?

Gyerekkorom óta ismerem a Bibliát, ebben volt valami rossz is, mert az ember „belekövesedik” a szövegbe. Sokan azt hiszik, hogy a közkézen forgó biblia az igazi. Ennek szövegét azonban egy olyan kor nyelvezetéhez igazították, amely elszakadt a gyökerektől. Számomra a Károli-féle református biblia az ihletett forrás; óriási kettős tükör, amely nagy hatást gyakorolt rám.

◆ Milyen módszerrel dolgozik?

1992-től festek bibliai tárgyú képeket. Festettem már 1967-ben, és '68-ban is néhány nagy méretű bibliai képet temperával és olajjal, ez a sorozat azonban akvarell, amely sajátos módon született. Az itt kiállított munkákat ugyanis nem festőállványon, hanem - akár a kínai művészek - magam is térdelve festem. Az egészen vékony fehér papírt az ágyra fektetem, olvasom a vizuális Bibliát és rajzolgatom, hogy mi jön elő magától. Tartom magam a szöveghez. A kiállításon betűhíven jelzem, hogy az egyes jelenetek mely könyvekhez készültek, például „Szent Ianosnac menyei jelentésekről való könyve”. Valamennyi művön szembeötöl a rengeteg ceruzavonal, a sok változás. Egyszerre rajzolok és festek, és ha elkészültem, kivasalom a vékony lapot,

Karátson Gábor

kivasalom újra meg újra így a kép különleges texturát kap.

◆ Volt-e az életének olyan szakasza, amikor a Biblia napi olvasmánya volt?

Persze, ifjú koromban, és a börtönévek előtt évekig.

◆ Később inkább a távol-kelet felé fordult, és a kínai kultúrát tanulmányozta. Az ön pályáján hogyan hatott egymásra a két hitvilág? Nagyon sokat foglalkoztam a taoizmussal, a konfucianizmussal, a kínai buddhizmussal, idővel azonban zavarni kezdett, hogy a Bibliával nem tudok mit kezdeni. Végül éppen a kínai szövegek fordítása segített. A kínai írás fogalmak és képek együttese, és másként olvassa az ember, mint a latin betűs szöveget. A kínai írásjegyszótárból megismerhetők, hogy az egykori jóslócsontok írásformáiból hogyan alakult ki az írásjegyek mai struktúrája. Minden írásjegyet egy történet. Mire elkészültem a jing fordításával, rájöttem, hogy számomra a képek-fogalmak együt-

tese hiányzott a Bibliából. Erre van szükségem ahhoz, hogy kimozduljak az elidegenedésből. A vizuális Biblia hihetetlen szabadulás-élményt jelentett. Ha fölolvassa az ember, magától elkezd énekelni. Így találtam meg a kulcsot, és „bejutottam”!

◆ Melyik bibliai fejezettel kezdte az akvarell-sorozatát?

Lukács evangéliumával - ez a legkedvesebb rész -, talán mert ő is festő volt és orvos. Ezt követte Szent János evangéliuma, majd a Teremtés könyve, a Jelenések könyve, végül Szent Márk evangéliuma. A Biblia erőt ad a káoszban. Mint egy öreg fa, olyan a Károli-féle szöveg. Örökérvényű jelentéseket kapunk benne, hogy a teremtés értékeit önkre tessék, Babilon pusztulásánál óhatatlanul eszünkbe jut a két torony, végül azonban népek esznek az élet fájáról és meggyógyulnak.

◆ Várható, hogy a sorozat egyszer könyv alakban is megjelenik?

Az őrangyaloknak köszönhető, hogy az anyag egy részét, Szent Lukács evangéliumát néhány évvel ezelőtt kiadták. 2001-ben meghívást kaptam Zlatá Koruna cseh faluba, ahol a ciszterciek Szent Őrangyalokról elnevezett, gótikus kápolnájában állíthattam ki az akvarelleket. (Néhány éve magyar ünnepséget tartanak ezen a helyen annak emlékére, hogy 1944-ben az ott állomásozó magyar katonának - halalos áldozatok árán - védeni próbálták a helybelieket az SS-ek zaklatásaitól.) A kiállítás nyomán a Q.E.D. kiadó támogatást kapott a Magyar Kulturális Örökségvédelmi Minisztériumtól, és a kötet megjelent. Advent a várakozás ideje, s én azóta várom, hogy az őrangyalok ismét segítsenek.

r. a.

A kiállítás december 31-ig látogatható a Várnegyed Galériában.

Röviden

A Liteában történt

Régi-új könyvet mutattak be a Litea könyvesházban december 1-én, nagy sikerrel. Valaki eléggé elkötelezett volt ahhoz, hogy az 1950-60-as években a Magyarországon kevéssé ismert dolgokat leírja: mi is történt Háromszéken 1848-49 szabadságharca során? Erre vállalkozott egykor a kézdivásárhelyi születésű Dávid Antal Iván író, aki mellesleg 1946-tól 1988-as haláláig kerületünk lakosa volt. A Háromszék nem alkuszik című történelmi regényből megtudjuk, hogy legkevésbé sem Úz Bence minden székely, s megtudjuk, hogy miként küzdöttek és tartották fenn hadseregüket, hogy milyen is az, amikor egy megyényi nép kalákában szabadságharcot folytat. Az 1973-ban kiadott regény most a Budavári Örmény Kisebbségi Önkormányzat és az Argumentum Kiadó közös erőfeszítésében újra megjelent, immár a könyvesboltokban is kapható. Az ünnepi és meghitt hangulatú könyvbemutatót két kiváló művész működtötte közre: Sebesi Karen Attila kolozsvári színész néhány részletet adott elő a regényből, Kobzos Kiss Tamás pedig mindezt kevéssé ismert 48-49-es dalokkal színesítette. Az előadás végén Sebesi Karen Attila virágcsokor átadásával fejezte ki az utókor tiszteletét az elhunyt író jelenlévő özvegyének. A Liteában egyébként idén ez volt az értékmezőzésre törekvő Budavári Örmény Kisebbségi Önkormányzat második könyvbemutatója.

Fischer Árpád Baráti Kör alakult

Több mint száz Tabánt szerető, korábban ott élő vagy jelenleg ott lakó polgár gyűlt össze november 27-én, a Márványenyasszony éjtelmesben és egész napos programra. A Fischer Árpád helytörténész nevével fémeltett Tabáni Barátok Virág Benedek Köre ezúttal utoljára, 50. alkalommal találkozott a Katalin napi rendezvényen. Az ünnepi hangulatról neves előadók gondoskodtak. A pilisvörösvári Napsugár zenekar egész nap sramlizenével szórakoztatta a közönséget. Kedves vendégként jött Peller Anna énekes, és kelleme meglepetés volt Avakumovics Györgyi operanékes előadása. A szerb Tabán Táncegyüttes az előző napi Szent Katalin bál előadás után a sokkal kisebb helyen is lázba hozta a közönséget. A jubileum alkalmából Major Gyula minden megjelenőnek emléklapot adott át. Vecsey András tabáni önkormányzati képviselő először az egyesület bélyegzőjét adta át megőrzésre a Tabáni Helytörténeti Múzeum igazgatónőjének, Jankóné Pajor Ildikónak, majd Grexa Gyula eredeti tabáni fényképeivel díszített falinaptárral kedveskedett a résztvevőknek. A tabániak nagy csapata nem széled szét, a jelenlévők ugyanis az ötvenedik találkozón megalapították a Fischer Árpád Baráti kört.

Évente egyszer az evangélikusok egyházkerületi napon találkoznak. Az ország minden tájáról, a határon túlról is jönnek, hogy erőit mérítsenek az együttélés örömeiből. Ebben az évben a Budai egyházmege volt a vendéglátó. A Bécsi kapu tér gyönyörű templomában igehirdetések, a közeli Városházán fórumok, előadások és zenei programok, a Magyar Kultúra Házában gyermek és ifjúsági találkozók várták az érdeklődőket.

D. Szebik Imre evangélikus püspök érkezik elsőként. Hatalmas táskájában könyvek, folyóiratok, cikkek. Mindenkihez van egy kedves szava, a vendégeket forró kávéval kínálja, a gyerekeket finom házi süteménnyel. Mindenhol ott van, hogy tanuljon és tanítson. Így azután csak késő délután tud időt szakítani az egyházkerületi napok értékelésére.

- Magyarországi evangélikus egyházunk közel félmillió hívet számlál - kezdte a beszélgetést. - Ha hozzávesszük azt is, hogy sokan vegyes házasságban élnek, akkor közel egymillió embert érünk el, és lelki gondozunk. Ezúttal a három egyházkerület közül az északinak volt találkozója, azon címszó alatt, hogy „Vegyetek szentleket!”, vagyis emberi gyengeségeinkben az isteni erőforráshoz folyamodjunk. Sokszor átéljük, nemcsak a fáradságunkat, de azt is, hogy bizonyos kérdések megoldásához kevés a mi erőnk.

◆ Láthatjuk az egész világ törekénységét.

A mai embernek különös tapasztala-

Beszélgetés D. Szebik Imre evangélikus püspökkel

A találkozás öröme

ta van arról, hogy nem tud a történelem ura lenni. Elég a new york-i szeptemberi pusztításra gondolnunk, az ijesztő természeti jelenségekre, a szökőárrakra, az egyre ismétlődő földrengésekre. Túlélni és feldolgozni ezeket az eseményeket nem tudjuk, de az Ursten segítségével mégis megláthatjuk a feladatunkat, hogy kevesebb legyen a szegény, kevesebb a háborúskodás, és ott tudjunk segíteni a rászorulókon, a hajléktalanokon, ahol csak lehetséges. Szentleket a hitünk erősítésére, az élet küzdelmére veszünk... Szembenézünk a mulandósággal, hiszen nem olyan régen még a temetőket jártuk, hogy egyfajta választ keressünk magunknak, mi is következik a halál után? A Biblia világos választ ad, Isten örökkévalóságot ígér az őt szeretőeknek.

◆ Mi jellemző erre az egyházkerületre? Az egyházkerület népe mintegy nyolcvan közösségben, több mint százezer lelket számlál. A közös gondok megbeszélése, az össztartozás ajándéka volt a mai nap célja. Érdekes előadásokat hallottunk, énekkari szolgáltatásokat, a gyerekeknek pedig külön programot állítottunk össze, hogy játékos formában ismerkedjenek Jézus életével, és ez így, együtt, sokrétű lehetőséget kínál mindenkinek. Közben a templomban igehirdetések hangzottak el minden órában, új és érdekes üzeneteket vetve föl továbbgondolásra.

D. Szebik Imre

◆ Milyen gondokra kell megoldást találniuk? Közös gondjaink közé tartozik, hogy a társadalom, a populáció a falvakból a városokba jön, keresve azokat a helyeket, ahol munkát talál. Ez az átrendeződés azt jelenti, hogy új templomokat kell építeni oda, ahol eddig nem volt, ugyanakkor elnéptelenedett evangélikus településeken - Nógrádban, Borsodban ott marad-

nak a nagy épületek. Egyelőre próbáljuk ezeket megőrizni és hasznosítani, majd az idő megoldja, hogy mit kell tennünk. Sok köztük a műemlék, a nemzeti kincs, nem adhatjuk át az enyészetnek.

◆ A kis településekre hogyan tudnak figyelni?

Mi nagyon szétszórta élünk. Sok helyen csak ötvenen-nyolcvan laknak, a 3200 településből mindössze ötszáz van templom, jelenlét azonban több mint ezer helyen a 2001-es népszámlálás szerint. A velük való találkozást a rádió és a televízió keresztül próbáljuk megteremteni. Örülök annak, hogy negyven oktatási intézményt tarthatunk fenn, ahol hívó tanárok jó munkát végeznek, ezer nevelő tízezer diákot tanít. Több mint harminc szeretetotthonuk működik, az idősök ellátása fontos feladatunk.

◆ Önnek mit jelentett ez a mai nap? A találkozás öröme, a kollégák szolgálata mindenképpen elmélyíti a hitünket. A közösség megélése alapvetően fontos. Másfelől nemcsak a szavaink prédikálnak, de a tekinetek, a mozdulatok is, hogy egyik vagyunk, együtt vagyunk ebben a gyűlölködő világban. A közös küzdelmekben ezek adnak igazi erőt, ebből meríthetnek a hosszú napokon át az egy év múlva elkövetkező találkozásokig.

Fenyvesi

Református Istentiszteletek

Szeretettel hívjuk és várjuk a Budai Református Egyházközség istentiszteleteire és alkalmaira. Elérhetőségeink: I. kerület, Szilágyi Dezső tér 3. Telefon: 457-0109; Fax: 212-7515; www.gyulekezet.hu info@gyulekezet.hu. Karácsonyi és Újévi ünnepi istentiszteleteink: December 24-én, 14 órákor: Egyedülálló karácsonya a gyülekezeti teremben. December 25-én 08:30 és 10:00 órákor: Istentisztelet, úrvacsora. Igét hirdeti: Illés Dávid. December 25-én 18:00 órákor: Istentisztelet, úrvacsora. Igét hirdeti: Barths Gergely legátus. December 26-án 10:00 órákor: Istentisztelet, úrvacsora. Igét hirdeti: Murai Márta. December 31-én 18:00 órákor: Óévbúcsúztató istentisztelet. Január 1-én 10:00 órákor: Újévköszöntő istentisztelet. Igét hirdeti Illés Dávid.

Kosztolányis sikerek

A Kosztolányi Gimnázium 6. osztályos tanulói, Kainer András és Szetey Balázs lettek a győztesei az egyik televíziós csatorna által meghirdetett képregény pályázaton. A tehetséges diákok egy különleges irodalom órát nyertek, melyet a méltán népszerű Németh Kristóf színművész tartott. Így az iskola több tucat tanulója is részese lehetett a nyereségnek. Kainer András az I. kerületi Márai Sándor könyvtár által kiírt „Az én nagy könyvem” című rajzpályázaton is sikeresen szerepelt és első díjat nyert.

HILD Karácsony, Nagy Karácsony...

Ez a karácsony más, mint a többi - ezt gondolják azok a fővárosi nyugdíjasok, akiknek végre sikerült elérni anyagi körülményeik jelentős javítását. Egyre többen vannak ugyanis, akik a HILD Örökjárdék Program lehetőségeivel élnek, és ingatlanuk tulajdonjogáért cserébe havi járadékban részesülnek életük végéig, emellett egy jelentősebb - a felajánlott lakás értékétől is függő - szabadon elköltethető összeghez jutnak.

A magyarországi nyugdíjasok saját bőrükön tapasztalták meg a rendszerváltás nehézségeit. Az elmúlt 15 év felemészette a tartalékokat, már akinek voltak. Korukból adódóan most sokkal könnyebb lehet az életük, ugyanakkor anyagi értelemben kevesebb lehetőségük jut a korábban vágyott dolgok megvalósítására. Pedig gyakran csak egészen apró költséggel járna az egészségessebb ételmiszer, néhány jó könyv vagy egy belföldi kirándulás. Azonban ha azt nézzük, hogy ez a látszólag csekély összeg az egy heti bevásárlási keretnek felel meg, akkor mindjárt más a helyzet.

A HILD Örökjárdék Programhoz csatlakozott nyugdíjasok körében az életjárdék jelentős mértékű jövedelem-kiegészítés a nyugdíj mellett, mely hosszú távon jelent megnövekedett és anyagi biztonságot. Emellett a HILD Klub kulturális és szórakoztató programokat, kirándulásokat szervez számukra, így az egyedülállók gondjai is enyhülnek. Öröm látni, hogy a résztvevők ilyenkor feltöltődnek, megnyílnak, barátságok szövődnek és a panaszok helyett az optimizmus lesz úrrá.

Nagyon jó arról hallani, hogy teljesül egy régóta dédelgetett álom, és hogy a családnak is segíteni lehet, mert van miből - persze még jobb mesélni róla.

Novembertől ugrásszerűen megnőtt az érdeklődés az Örökjárdék iránt: csak még Karácsony előtt megérkezzen - ez a fő szempont. Jó kapni, de még jobb adni, ez derül ki az érdeklődőkkel folytatott beszélgetésekből: „Hogy meglepődnek majd az unokák, ha meglátják a nagy ajándékát a fa alatt!”

A kedvező tapasztalatok nyomán várhatóan 2006-ban több ezer fővárosi nyugdíjasnak járul a helyzete, akik bizonyára már jó előre megkezdik a tervezést a családi ünnepekre. Azok, pedig, akik idős korukra magukra maradtak, még jobban értékelik az anyagi biztonságot, és saját életkörülményeiket tehetik kényelmesebbé, gondtalanabbá a HILD segítségével.

Minden kedves fővárosi nyugdíjasnak még számtalan boldog ünnepet, egészséget és jókedvet kívánunk az előtűnik álló évekre!

A HILD Örökjárdék Program munkatársai

A HILD Örökjárdék Program iránt érdeklődők további felvilágosítást kaphatnak a 887-5600-ás vagy a 06-40-200-645-ös helyi tarifás kékszámmon, illetve személyesen irodánkban: Bp., V. kerület, Széchenyi u. 1. szám alatt vagy a www.hild.hu weboldalon.

(x)

Katalin-napi ünnepségek a Tabánban

A tabáni hagyomány szerint az Árpád-korban már Nagyboldogasszony, majd Gellért vértanúpüspök tiszteletére állt templom a Gellért-hegy, a Naphegy és a Várhegy övezte völgyben. A török uralmat követő békés korszakban az itt meglepedett németek, horvátok és magyarok új települést emeltek maguknak, amelyet Alexandriai Szent Katalin oltalma alá helyeztek. Katalin a IV. században halt vértanúságot, Maxentius császár uralkodása idején, miután ötven pogány bölcselőt, sőt magát a császárt felelőségét is lenyűgöző bölcsességével áttértette a keresztény hitre.

A Katalin - napok mindig is nagy ünnepnek számítottak a Tabánban. Miután a környék jelentős bortermelő vidék volt, a szüretet követően az újbort ebben az időben kóstolták meg először, s a remek termésre ivott áldomás ünnepségsorozatát nemesedett. Ebben az esztendőben sem történt ez másként, bár jelenleg már nem büszkélkedhetünk a hegyoldalra felkúszó szőlősorainkkal.

Az idén péntekre esett Katalin napja, így az azt követő hétfőre kitűnő lehetőséget adott, hogy arra felfűzve, többnapos rendezvényt szervezzenek az Alexandriai Szent Katalint tisztelő tabániak. Ha Katalin a bölcsességével túnt ki, s többek között a filozófusok védőszentje, mi sem természetesebb, ha az ünnepi napokat - amikor nem csupán a szomorúságtól, hanem a bűneitől is búcsút vesz a hívó ember - olyan szónokkal tesszik emlékeztetővé, aki maga is a filozófia nagy tudósa. Így esett a választás Rokay Zoltán címzetes prépost atyára, aki a keresztény filozófia professzora a budapesti Hittudományi Karon. Zoltán atya szerdán, csütörtökön és pénteken tartotta meg a Tabáni Templomban háromnapos lelkipapok közötti találkozókat, amelyekben Alexandriai Szent Katalin bölcsességéről és hűségéről prédikált. Egy olyan szentet ismerhetünk meg általa, aki megismerte és kitartott az igazság mellett, még életének hősies feláldozása árán is.

A pénteki napon megjelent a Középső-Budai Espereskerület papságának jelentős része is,

akik a tabániakkal együtt ünnepelték a Katalin napot. A szentmise végén Musits Antal esperes úr köszönte meg a tabáni vendégszeretetet, amelynek bensősége minden jelenlévő lelkipásztor számára megnyilvánult ezen az ünnepnapon.

A szombati nap a vigadozás ideje volt, amikor este a tabáni hívek a Budavári Városházán jöttek össze, áttáncolni az éjszakát a Tabáni Szent Katalin Bál keretében. Az idei esztendőben a Tabánban egykor nagy számban élő szerbekre, rációkra emlékeztek. Külön kiállítás is nyílt, amelynek megtekintése után a vendégek vetélkedőn mérhették össze tudásukat. A bált Hegyi Balázs plébános úr nyitotta meg, köszöntőjében a bálterembe idézte Alexandriai Szent Katalin hősi alakját. Majd a Tabáni Plébánia által fenntartott Elvín Kamarazenekar műsora következett, amely Pótz Nagy László koncertmester és Dumbaridisz Imre karnagy vezetésével népszerű történelmi táncdarabokat játszott el, nagy sikerrel. A hangulat tetőfokára hágott, amikor dr. Urosevics Danilo, a szerb kisebbségi önkormányzat elnöke - miután meleg szavakkal méltatta a tabáni katolikus hívek és pravoszláv vallású szerbek évszázados kapcsolatát és barátságát - felkonferálta a Vukovics Dusan által vezetett Tabán Szerb Néptánc Együttest, amely nem csak vérszédítő szerb táncokat adott elő, de egy tánc erejéig a bálzó közönséget is bevonta műsorába. A bál egész esti hangulatáról a Tom Cat zenekar gondoskodott, de az értékes nyereséget tartalmazó tombola is sok örömet okozott a jelenlévőknek, ahol a földjüket az idén is a környékbeli élettermek által felajánlott vacsora-meghívások voltak.

Az ünnepségsorozatot a vasárnapi búcsúmise zárta, amelyet Pákozdi István egyetemi lelkész atya tartott, a Tabáni Szent Katalin énekkar közreműködésével. A délután már az első adventi vasárnap hangulatával telt, lassan elcsöndesedett a tabániak Katalin-napi vigadozása is, átadva helyét a karácsonyi várakozás meghitt örömeinek.

V.L.

Frenreisz Károlyt felesleges bemutatni, hiszen a magyar rock-világ egyik legnyughatatlanabb és egyik legnagyobb alakja. Kivételes egyénisége magával ragadja zenésztársait és a közönséget. Sokan zenei múltja töredékével is elégedettek lennének. Közel 40 éve áll a színpadon a reflektorfényben. Bejárta a világot, fellépett világhírű együttesekkel. Kevesen tudják, hogy több szál köti a kerületünkhöz.

Vájon a Metró, a Lokomotív GT és a Skorpió énekes-zeneszerzőjének milyen élményei fűződnek az I. kerülethez, s a közelgő karácsonyhoz? Egyáltalán, hogy telnek a szakma Kareszének a napjai?

Fiam, Zoltán és lányom, Zsófia a Lisznyai úti általános iskolába jártak. Én a mai napig rendszeresen futballozom a Czákó utcai Sportközpontban. Kedvenc városrészem a budai Vár. Emellett feleségem szülei is a Naphegyen laknak és fiam is kerületi lakos - mondta Karesz egy szuszra, majd így folytatta: - Napjaim a rendszeres koncertezések elmaradásával - munkával telnek. Nagy odafigyelést, precizitást igényel az Omega Trade Kft. tevékenysége, hiszen a koncertek legfontosabb elemeit; a hangosítást, a fénytechnikát biztosítjuk. Büszkén mondom, piacvezetőnek számít a cégünk. Olyan koncerteket bonyolítottunk, mint az Illés, Jose Carreras, Lionel Richi vagy a Joe Cocker koncert

◆ **Hogyan lettél zenész?**

Gyermekkoromban zongoraművész szerettem volna lenni. Hatéves korom óta zongoráztam, és tízévesen országos versenyt nyertem. Mint minden fiatal életében, így az enyémben is megjelent a sport, s kosárlabdában komoly eredményeket értem el. A két dolog, a zene és a sport nehezen fért meg egymás mellett. Pikula, vagy a labda? - ezt a kérdést tette fel gimnazista koromban az akkori válogatott edzője, Bánki Ferenc, és választást kellett választanom. Úgy gondolom, végül is nem döntöttem rosszul. Még most is kosárazom, amennyire a korom és az izületeim engedik. Bátyám, Bujtor István is válogatott szintig vitte, de ő is a művészi pályát választotta.

◆ **Három együttes, három stílus, három életút: Metró, LGT, Skorpió. Mit jelentett számokra a három banda?**

A Metró a fiatalságot, kísérletezést, a pályakezdést jelentette, rengeteg élménnyel, fellépéssel, sztorikkal, három lemezzel. Slágercímekkel összefoglalva: édes évek, a dohányfüstös teremben, pár csepp mézzel... A Lokomotív GT alapító tagja-

Látogatóban Frenreisz Károlyéknál

Negyven éve reflektorfényben

ként elismerten igazi szupergroup voltunk, profi társakkal, nagy tervekkel. Számomra két év profi zenélést, előlépést, emlékezetes hazai és külföldi (köztük amerikai) koncerteket, turnékat jelentett. A Metró és az LGT évek után sok tapasztalattal és rutinnal alakítottam meg a Skorpió együttest. Bemutató koncertünk 1973. augusztus 11-én Szigetszentmiklóson volt, kitűnő zenésztársakkal. A korra jellemző rohanó világban hatalmas sikert aratott a „Rohanás” című albumunk. Ez nagy elégtétel volt számunkra, hiszen a szakmabeli féltékenység akkor is jelen volt. Ekkor következtek életem legsikeresebb évei. Hat év után együttesünkben is változás következett

1. Milyen tulajdonságokat becsülsz legtöbbre egy férfinban?

◆ Legyen karakán, őszinte, ne hagyja befolyásolni magát.

2. És nőben?

◆ Ha megértő, kedves és ápoló.

3. Mit tartasz a technika vívmányának?

◆ Az autót, a számítógépet, az erősítőket.

4. Kinek a bőrébe bújniál szívesen?

◆ Sajátomba.

5. Kedvenc étel?

◆ A tenger gyümölcsei.

6. Kedvenc ital?

◆ A finom bor (száraz, fehér) és alkalmanként a whisky.

7. Kedvenc szín?

◆ Fekete.

8. Kedvenc sport?

◆ Tenisz, futball, kosárlabda.

9. Kivel töltöd legszívesebben a szabadidődet?

◆ A családdal, haverokkal, zenésztársakkal.

10. Fontos a siker?

◆ Mindenben és mindenkor.

11. Tudsz bocsánatot kérni?

◆ Ha kell, feltétlenül.

be, s a rock magyar szentélyében, a Budai Ifjúsági Parkban 1979. augusztus 20-án kirobbanó sikerrel mutatkozott be a trióra szűkülő Új Skorpió, Tátrai Tiborral és Papp Tamással. Varázslatos koncertet adtunk tízezer ember előtt.

◆ **Nemrég volt a negyvenedik érettségi találkozótok...**

Kicsit fura érzés volt a 40. találkozó, hiszen az osztály egyik fele már nagyon várja a nyugdíjat, a másik fele meg tudomást sem vesz róla, így a koráról sem. A József Attila Gimnáziumba jártam, jó társaság volt.

◆ **Nem látok cigarettát a kezében. Miért?**

Abbahagytam, és nem is hiányzik a dohányzás. Egyébként a családi és egyéb összejöveteleken is csak finom borokat kortyolgatok.

◆ **Jogosan vagy büszke a családra.**

Zoltán a Pázmány Péter jogi karán végzett, diplomás és „doktor úrnak” kell szólítanom. Cégtársam lett és ügyvezető igazgatóként tevékenykedik. Zsófia 23 évesen a Külkereskedelmi Főiskolán EU diplomát szerzett. Jelenleg olasz-művészettörténet szakon tanul, és a Művészetek Palotájában a hostess-ként főnök.

◆ **Kiváló zenészként mi a véleményed a Megasztár örületéről?**

Nagyon jó ötletnek, kiváló lehetőségnek tartom. A döntőbe került fiatalok valóban tehetségesek. Ugyanakkor katasztrofális lehet a rendkívül erős médiatámogatás után feldolgozni az esetleges mellőzést. A Megasztárak egy év alatt több támogatást kaptak, mint mi egész pályafutásunk alatt.

◆ **Tervezték nagyobb fellépést?**

Legutóbb az őszi budapesti birkózó világajnokságon léptünk fel egy koncert erejéig. 2006-ra

Gitárszó a legendás Skorpió együttes koncertjén: Szűcs Antal Gábor és Frenreisz Károly

Büszke gyermekeire: Zoltánra és Zsófiára

több fellépést tervezünk, egy koncertsorozatot szeretnénk.

◆ **Milyen zenei stílust kedvelsz?**

Számomra a kikapcsolódást jelenti a zenehallgatás. Főleg az autóban hallgatom. Rendszeresen cserélgetem a cd-eket, a jó minőségű popzene, a rock- és blues is megnyugtató. Emellett a Rádió C-n csoda jó felvételeket hallani.

◆ **Milyen a karácsonyi Frenreiszéknél?**

Olyan ünnep, amit nagyon komolyan veszünk a családban. Nem utazunk külföldre, nem koncer-

tezzük, csak egymásra, a családra figyelünk. Ilyenkor nálunk jön össze a család, s a közösen elfogyasztott vacsora, a szenteste felejthetetlen lesz az ajándékozással, és a beszélgetésekkel. Hála Isten, édesanyánk jó egészségnek örvend és 96 évesen is motorja a családnak. Bátyám, Bujtor István családjával együtt töltjük az estét. Régen szűk körben voltunk: szüleink és a három srác, de ketten sajnos már nincsenek közöttünk, nagyon hiányzik az édesapám és Zoli (Latinovits Zoltán).

◆ **Hogyan választotok ajándékokat?**

Adni és kapni is öröm. Figyelünk arra, hogy mindenki azt kapja, amit szeretne. Egy-egy évközi mondatból, megjegyzésből, netán sóhajból sejteni lehet, mi okozna boldogságot a családnak. Régen a gyermekeim, Zoli fiam és Zsófi lányom izgultak a legjobban.

◆ **Ha nem titok, mi lesz a fa alatt?**

Titok. Csak Istváné nem. Korábban évről-évre egymásnak egy katon cigarettát és egy üveg whiskyt ajándékoztunk, így mindig jól „megleptük” egymást. Most változtatunk, mivel leszoktam a dohányzásról, így a finomabb borokra és pezsgőkre specializálódtak az ajándékok.

◆ **Mi lesz az ünnepi vacsora?**

A hagyományos - többfogásos - halvacsora, sok finomsággal. Édesanyám mindenre és mindenki-re gondol, így érthető, hogy mindannyian türelmetlenül várjuk az év legszebb napját, a karácsonyt!

Fehér Ferenc

A Fellegajtótól az égisz érő karácsonyfaig

Nevét a világ távolabbi pontjain a legismertebb magyar népzeneészek között említik. Hazánkban két esztendője elnyerte az Év Legjobb Énekesnője díjat, mindemellett néprajzként akadémiai tudományos fokozattal rendelkezik, és háromgyermekes édesanya. Lovász Irén több mint két évtizede a Várnegyed lakója. Az énekesnővel karácsony előtt hivatásáról és az ünneppel kapcsolatos terveiről beszélgettünk.

◆ **Egy közelmúltban indult sorozat keretében, új zenekarával mutatkozik be a Hagyományok Házában. Milyen programmal várja a közönséget?**

Kelemen László igazgató úrnak köszönhetem a lehetőséget, hogy minden hónap harmadik szombatján más-más műsorral léphetek a közönség elé. Első alkalommal a nemrég megjelent Fellegajtó című lemezem anyagát mutattuk be. Új zenekarom tagjai: Szokolay Dongó Balázs, Lukács Miklós, Mizsei Zoltán, Gyulai Csaba és Farkas Zoltán. Az előadóesten a magyar népköltészet archaikus, szakrális énekei mellett központi gregorián dallamok feldolgozásait hallhatták. Ebben az új zenei világban ötvözzük a régit és az újat, a magyart és a nemzetközit. Mindig is ezzel a témával foglalkoztam, de az anyag lemezem még soha nem jelent meg. A CD, illetve az est címét egy kalotaszegi népdalból kölcsönöztük; a fellegajtó nem más, mint egy varázskapu, amely az égi és földi átjárást segíti. December 17-én este 8-kor a Corvin téren karácsonyi koncertem lesz. A most készülő lemezemről is fölszendül egy-két dal. A CD hangfelvételei a Szent István Bazilika attemplomában készültek. Számomra egyáltalán nem szokatlan a helyszín, hiszen a tihanyi apátság és a pécsi székesegyház attemplomában is énekeltem már, valamennyi különösen felemelő élmény. Az összeállítás az évkör ünnepeit: a karácsonyt, a húsvétot, a pün-

kösödöt járja körül, valamint népi Mária-énekeket tartalmaz. Az Égisz Hang című lemez hivatalos bemutatója a Tavasz fesztivál keretében, március 22-én, a Mátyás templomban lesz.

◆ **A közönség az elmúlt évtizedben ismerte meg a nevé, hiszen korábban a tudomány területén alkotott. Az ön életében mennyire áll közel egymáshoz a kutatás és a művészi pálya?**

1987-től a Néprajzi Múzeum Népzenei Gyűjteményének tudományos munkatársa voltam, miközben kulturális antropológiát tanítottam a pécsi Janus Pannonius Tudományegyetemen. Mindvégig énekeltem is. Úgy alakult, hogy 1995-ben - ugyanabban az évben - amikor megvédtem a kandidátusi disszertációm, Világfa címmel megjelent az első lemezem. És ugyanebben az időszakban születtek a gyerekeim is; Kristóf 1994-ben, az ikerlányok, Panni és Juli 1996-ban. Az akadémiai pálya helyett a művészi pályát és az anyai hivatást választottam. A következő évtized minden bizonnyal a szintézisé. 2005-ben „a Magyar Nemzeti Múzeum hangja” lettem. Az intézmény minden jelentős eseményén részt veszek, és énekelek. Legközelebb Advent utolsó vasárnapján, december 18-án 16 órakor a Diszteremben várom a látogatókat egy szólókoncerttel. Hosszabb távú terveim között szerepel egy négy lemezből álló sorozat kiadása.

◆ **A gyermekei hogy élik meg, hogy az édesanyjuk fellépések miatt gyakran távol van tőlük?**

Bár ők már városi gyerekek, nagyon szeretik a

Lovász Irén

népzene. Szerencsére az iskolai oktatásban is ott vannak a népdalok, és Bella néni, a lányok napközis tanító nénije sok népdalt tanít nekik, és az iskolában néptáncot is tanulnak. Amikor csak tehetem, mindhármuknak altatót énekelek esténként. A mai napig mindannyiuknak esti mese, személyre szóló altató, és imádság jár. Ha az elalváshoz még kérnek egy kis zenét, akkor Panninak és Julinak Bach és Mozart, Kristófnak Händel szól.

◆ **Ön milyen muzsikát hallgat szabadidejében?**

Bach-ot és barokk zenét gyakran hallgatok, de nem háttérzenének. Bevallom, nekem a legjobb háttérzene a csönd. Hiányolom, hogy nincs csönd az emberek életében. Azt hiszem, az emberek félnek a csöndtől, és nincsenek tisztában azzal, hogy a monoton zaj, a bevásárlóközpontokban szóló kereskedelmi zene ártalmas. Senki nem lép fel a környezet akusztikus szennyezése ellen!

◆ **Az otthonában milyen lesz az idej karácsony?**

Édesanyám Balatonszabadin él, a gyerekeknek az az igazi karácsonyi szünet, ha ott lehetnek egy pár napot. December 24-én azonban többnyire itthon vagyunk, feldíszítjük az „égisz érő” karácsonyfa és énekelünk. Az asztalon a nagymama süteményei sorakoznak. Tavaly történt először, hogy közösen tettük föl a díszeket a gyerekekkel. Korábban a fát a Jézuska hozta, és az anygalkák lopták be a szobába. Nagyon szép fordulat, amikor a gyerek megéri a mese átértékelésére. Amíg meg magától meg nem történik, úgy érzem, nem szabad megtörni a varázst!

R. A.

Programok

Adventi koncert a Városházán

A koncertek segítenek abban, hogy várni és fogadni tudjuk az ünnepet, hogy az ünnepi teendők elvégzésén túl legyen idő és alkalom a lelki felkészülésre is. Advent utolsó vasárnapján, **december 18-án Sebestyén Márta koncertjére** kerül sor „Népek karácsonya” címmel. A koncert **vasárnap 16 órakor** kezdődik. A belépés ingyenes. Szeretettel várjuk kedves vendégeinket!

Budavári Lantestek

Budapesti Történeli Múzeum Gótikus Terme
December 18-án vasárnap 16 órakor: Karácsonyi lantmuzsika - Kónya István barokkklant estje. További információ a www.lant.hu oldalon és a 06/30-343-3306-os telefonszámon

Művészetbarátok Egyesülete

December 21-én, szerdán 17.30 órakor a Várlak Klubban (Budapest, I. Bem rkp. 6.) Ünnepi harangok imára kondulnak címmel egyesületi Karácsonyi ünnepség. Közreműködik: Gomola György, Hegedűs Valér, Jáki Ferenc és még sokan mások. Vendégünk: Juhász Judit. Házigazda Heil Edit.

2006. január 4-én, szerdán 17.30 órakor a Várlak Klubban Verssel, dallal köszöntjük az Új Esztendőt. Házigazda: Fenyvesi Mária Annunziata.

Január 5-én, csütörtökön 17.30 órakor a Gutenberg Galériában (VIII. Kölcsey u. 2.) Ilyetadó Gáborján. Kollektív kiállítás az alkotótáborok „ajándék” képeiből. A látartat megnyitja Kerékgyártó István művészeti kritikus. Rendező: Szávayné Burger Erzsébet. Megtekinthető január 31-ig.

Magyar Művelődési Intézet

(Budai Vigadó, I. Budapest, Corvin tér 8.)
2005. december 18. (vasárnap) 17 óra: Nemzetiségi Gála. A 2005. évi „Pro Cultura Minoritatum Hungariae” emléklapok átadása.

Az elismerést olyan Magyarországon élő nemzeti és etnikai kisebbséghez tartozó személyek, szervezetek kaphatják, akik kiemelkedő tevékenységet végeztek a Magyarországon élő nemzeti és etnikai kisebbségek körében az anyanyelvű kulturális örökség megtartásáért.

Dalauzi és vacsoracsillag

Erdélyi örmény nagyanyánk gyermekkorunkban 24-e délutánján mesélni kezdett. Elmondta, mennyire várták régebben az örmények lakta Erzsébetvárosban, Csíkszépvezén vagy a Gyimesekben a vacsoracsillagot, mert amíg az meg nem jelent az égen, addig böjt volt és munka. Diót tisztítottak a dalauzihoz s egyéb, készülődő tevékenységet folytattak. Ő maga még itt, Budán is hajnali négykor kelt, hogy friss kalácsot dagasszon-süssön estére - hiszen minden örmény származású családban így volt szokás. De karácsony este előtt még az elzárva tartott, több száz éves örménykeresztet is megmutatta nekünk, s elmondta, hogy egy kereszt mitől „örménykereszt”.

A magyarországi örmények túlnyomó többsége „csupán” örmény származású - ha ezt a szót, hogy „csupán”, egyáltalán szabad olyan néptörédek esetében használni, amely „csupán” hétszáz éve menekült el őshazájából. Hosszú vándorút végén, 300 éve Apafi Mihály fejedelem idején Erdélyben lettek hazát. Itt, - okos püspökük révén - római katolikusokká is lettek (az Örmény Római Katolikus Egyház pápai fennhatóság alatt a Római Katolikus Egyház úgynevezett részegyháza).

Jól érezték magukat az új hazában: lassan kopni kezdett az örmény nyelv, helyét elfoglalta a magyar. A tudat azonban megmaradt kettősnek. Magyar hazafi lett az erdélyi örmény, ám gondosan ápolta örmény gyökereit. Akkor is, amikor a világháborúk miatt Magyarországra - netán épp Budapestre - került.

És hogy miként ülte a karácsonyt?

A kibocsátó őshazától sok ezer kilométernyire élő néptörédek időkben szinte csillagászati távolságra, 700 évnire (több tucat nemzedéknyi távolságra) él Örményországtól. De régi szokás szerint a szoba padlóját felszórták szénával, a betlehemi istálló emlékére. Az ünnepi hangulatot nemzedékek óta egyszerre keresték a magyarok és a sajátjaik körében. Ez utóbbi könnyebben ment, hiszen erősen család- és rokonság-centrikusak. Ha manapság százan összejövünk, közülünk hetven bizonyosan közeli, távoli vagy még távolabbi rokon. Hogy miért? Mert máig él bizonyos összetartozás-tudat s az unokatestvér unokatestvéreinek unokatestvére is „rokon”. Pedig a 19. század második felétől kezdve egyre-másra jöttek a családokba nem örmény feleségek-férjek.

Karácsony tehát azzal kezdődött, hogy 24-én lesték a vacsoracsillagot: lehet-e már asztalhoz ülni? Aztán az „angyalok” várták: az égi hírnökök, aki meghozza a Születés hírt - hiszen az örmények másfél évezrede igen jól ismerik a Bibliát. Ma, Budapesten persze az „esthajnalcsillag” megpillantása akadályokba ütközik... így aztán lazább karácsonyesti szokások uralkodnak s az örmény származású családoknál sem föltétlenül várnak éjfélig az „angyaljövettel”.

Mindezt persze nagy készülődés előzi meg a konyhán, például a híres „zöld leves”, az ángádszabur készítése.

Leszűrt, erős húslevesbe a korábban elkészített „fülecskét” (szó szerint: az „ángádszabur”) belefőzik. Vékonyra nyújtott levestészta csomagolunk borsónyi, erősen fűszerezett, őrlött húst, ám ez a csomagolás művészet: szó sem lehet valamiféle gombócról! Itt a forma is lényeges. Lassú munka, ma is három-négy családtag fog össze, hogy gyorsabban és vidámabban menjen. Végül jön az egész leves koronája, a „churut” nevű, háziilag készült ízesítő, amitől „zöld leves”-nek nevezik az ángádszabur... Ennek receptjét nem írom le, mert bonyolult, mint majdnem minden az örmény származású konyhán.

A karácsonyi asztalra hagyományosan nem föltétlenül kerül hal. Hétszáz éve hegyvidékről jöttek, 300 éve hegyvidéken telepedtek meg; a halat tehát inkább a vízpartiakra hagyják. Az igazi, karácsonyra tartogatott edesség a dalauzi: ma is kapni hozzá persze dióbelet, mákot, mézet és ostyát... csak a fogak nem a régiek.

Néhány szokást leszámítva a magyarörmények karácsonya immár jórészt magyar karácsony. Az Olvasó ne csodálkozzék, hogy konyhárol írtam: az egykor magunkkal hozott szellemi kultúra ápolásán túl ez az ünnep inkább csak efféle szokásokban tér el másokétól.

Senmiképpen sem angolszász „Haloween” ez: nem zajgó örömködés, hanem csendes, családba forduló ünnep, akár jónéhány más, Kárpát-medencei népnél. Vannak halottaink és vannak újszülötteink: karácsony este egyik leszünk velük, s a Születés hitével látjuk a távolban magasodó Ararátot, az örmény ősök szent hegyét. S láthatja mindenki a saját Ararátját.

Dávid Csaba

Karácsony a lengyeleknél

Lengyelországban a karácsonyt már a korai középkortól kezdve ünneplik, a kereszténységet - annak nyugati, római formáját - ugyanis az ország a lengyel államiság történetének kezdetén, 966-ban vette fel, ugyanabban a történelmi időben, mint Magyarország. A századok során az ünnephez kapcsolódó szokások - a világ többi keresztény országához hasonlóan - változtak, kiegészültek, de a későbbi, keresztény hagyományokban feltűnnek a régi pogány időkbeli származó szokások, hiedelmek, sőt mágikus rítusok is.

A lengyeleknél - mint a többi országban is - a karácsonyi ünnep az Isten fia, Jézus születését megelőző napon, december 24-én kezdődik, és a három királyok ünnepéig, január 6-ig tart. Nagyon gazdag és sokféle szokás jellemzi, ám az ország területén belül is találunk különbségeket. A háború utáni lakosságmozgás és a hivatalos ateizmus uralkodásának ideje sok változást, romlást hozott, de a lengyel nép mégis máig hű maradt mind a nemzeti vallási hagyományokhoz, mind a római katolikus valláshoz. Ez a kötődés erősebb vidéken, mint a városokban, a lengyel falut ugyanis nem kollektivizálták és államosították a szocialista időkben olyan mértékben, mint az például Magyarországon megtörtént (csupán mintegy 15 és nem 90%-ban). De a városokban - ahol a régi társadalmi kötelek nagyrészt szétverésre kerültek - ha kisebb mértékben is, de ápolják az egyházi ünnepi szokásokat.

Mivel e lap oldalain nincs arra lehetőség, hogy a lengyel karácsonyi hagyományokat - akár rövid összefoglalásban is - bemutassuk, így csak két olyan elemről ejtek szót, melyek különböznek a magyar szokásoktól.

Szenteste akkor kezdődik, mikor az ég besötétedik és megjelenik rajta az első csillag. Természetesen az „első csillag” megpillantása a gyermekek feladata, akik szomorúak, ha felhős az ég. A csillag megjelenésével kezdődik az ünnepi estebéd, melyet ősi lengyel szóval „wilia”-nak hívnak. A feldíszített fenyőfa (melynek díszeit régebben - az én ifjúkoromban - háziilag készítették) már kivilágítva áll a szobában, az ajándékok pedig a fenyőfa alatt várnak. Fenyőfát Lengyelországban a XVIII. és XIX. század fordulójá óta állítanak, előtte zöld faágak szimbolizálták

az életet, a termékenységet és az örömet. A hiedelmek fontos szerepet tulajdonítanak a szalmának és a szénának is. Szalmakötegeket állítottak a házba, a padlót szalmával és szénával szórták fel. Ez a hagyomány Krisztus születési helyére, a szalmával vagy szénával bélelt jászolra utal, de érződik benne a karácsony - ke-

M. M. Mioduszewski: Jézus születése

reszténység előtről származó - halottak napi jellege is, mely szerint: „a szalmán születik az ember, és a szalmán hal meg”. Ma már csak néhány házban tesznek szénát (ritkábban szalmát) az asztalra, a terítő alá.

Mielőtt a család asztalhoz ülne, ostyát törnek. Az ünnepi estebéd résztvevői kezükbe ostyát vesznek, és jókívánságok közepette egymás ostyájából letörnek egy darabkát, melyet elfogyasztanak. Ma már általában nem tartják be azt a régi szabályt, mely szerint a vacsoraasztalnál csak páros számú személy foglalhatott helyet (hitték, hogy ha páratlan számú a vendégsereg, valaki közülük meghal a következő évben), valamint hogy egy helyet szabadon kellett hagyni - a jó szellemek vagy a váratlan vendég számára. Fennmaradt azonban az a szokás, hogy a felszolgált fogások számának nagynak és emellett páratlannak kell lennie. Lengyelország egyes részein a felszolgált étel számát a ház társadalmi helyzetétől függött. Az arisztokrácia asztalára 13 fogás került, a nemesi házakban 11, a polgároknál 9, a paraszti otthonokban 7. A vacsora ételét böjtölés, húst nem

fogyasztanak. Első fogásként leves kerül asztalra (halles, amely nem olyan, mint a magyar hallé, céklaleves és - a kenyérkóvással főzött finom borscs, gombaleves és aszalt gyümölcsökből főzött), majd következnek a főételek: pácolt hering, olajban sült ponty, gombával és káposztával töltött pirog, majd mákos-mézes tészta, mézeskalács, mákos és egyéb tészták, sütemények. Utolsó fogásként aszalt gyümölcsökből főzött kompót, esetleg gyümölcsleves (kissel) következik. Falu helyen a vacsora után gyakran a háziállatokkal is megosztották az ostyát. A régi időkben hitték, hogy ezen a csodálatos éjszakan az állatok emberi hangon beszélgetnek. A vacsora után általában a karácsonyi dalok közös éneklése következett. A lengyel karácsonyi énekek dallamosak, a rájuk utaló első említés a XV-XVI. századból származik.

Éjfélkor - ma is, mint régen - templomba mennek az emberek, az éjfél szentmise, melyet lengyelül „Pastorka”-nak hívnak (pastor lengyelül juhok pásztora jelent). A házakban azonban ekkor nem oltják el a világitást, mert ahogy mondják: „Jézus Urunk megszületett, világosság - házunkban is legyen hát világosság”.

Karácsonyhoz fűződő szokás még a betlehemi jászlak készítése, melyeket ma is háztól házig hordoznak a beöltözött betlehemesek (szentestétől egészen a három királyok ünnepéig). A legjellegzetesebbek és leginkább lengyelek a krakkói betlehemes jászlak. Ezek a XIX. században tűntek fel, és a XX. század húszas éveitől kezdve versenyt is rendeznek számukra. Erre minden évben, december első csütörtökén kerül sor a krakkói Fő téren, ahol több kategóriában vetélkednek a felnőttek és a gyermekek. Mára felnevelődött több jászolépítő családi generáció is. A jászlak épületeinek mintái már több mint száz éve a város régi épületei: a krakkói Wawel királyi vár, a főtéren álló középkori Mária-templom, az ugyanígy található reneszánsz Posztóház, a városi erődítmény részei: a Kőbástya (Barbakan) és a Flórián-kapu. Már ezért a versenyért is érdemes Krakóba ellátogatni.

Hosszasan lehetne írni még a lengyel karácsonyi szokásokról, de az itt bemutatott vázlatos leírás is tanúsodik arról, milyen gazdag tud lenni a népek hagyománya - ez a népek lelkiületét tükröző világ. Ez a különbözőség, ennek elfogadása és kölcsönös tisztelete, a magyar és a lengyel nép esetében pedig az évszázados barátság is legyen védőpajzsunk a bennünket nyugatról előntő, globalizációnak hívott uniformizmussal szemben.

Konrad Sutarski

A Theofania „Úr-jelenést” jelent, így eredetileg beleértették a születés ünnepét is. Krisztus világra jöttének pontos dátumát senki nem ismerte. A római egyház 354-ben döntött arról, hogy a születés ünnepe december 25-én legyen. Ez a nap ugyanis a perzsa napisten, Mitras ünnepe volt Rómában, Mitras istené, aki napként, vagy fényként száll szembe a sötétséggel. Ez a hagyomány összefüggésben állt a téli napfordulóval is, és a pogány Mitras napisten helyébe be lehetett helyettesíteni Jézus Krisztust, aki szintén a sötétségbe érkező fény megtestesítője. Mitras ünnepe olyan hatalmas esemény volt Rómában, hogy a keresztények sem vonhatták ki magukat alóla, így aztán a római egyházatyák jónak látták a pogány ünnepet keresztényre változtatni. A görögkeleti egyház régi időkben fennmaradt karácsonyi éneke Krisztust az „Igazság Napjának” nevezi, ebben a mai napig tetten érhető Mitras isten kultuszával való összefüggés. A Rómában elhatározott dátum fokozatosan meggyökeresedett, és valamivel később Keletre is átvándorult. Tehát a karácsony nyugatról jött, úgy a dátum, mint maga az ünnep is.

A „dodekameron” ünnepeinek sorában a karácsonyt december 27-e, Szent István vértanú ünnepe követi, aki az ifjú házások és a hajdonok védőszentje. Ezen a napon az eladósorba került lányok virágot visznek a templomokba, és kéri a szentet, hogy segítsen megfelelő társra találniuk. Január 1. napjának mellett, hogy polgári ünnep - újév napja -, egyházi szempontból is kétszerez jelentősége van. Ez Krisztus körülméletlenségének évfordulója, ami a zsidó szokások szerint a születést követő nyolcadik napon történt, másrészt Nagy Szent Vazul ünnepe. Nagy Szent Vazul a mi Mikulásunknak feleltethető meg, Görögországban ugyanis Nagy Szent Vazul napján kapnak ajándékokat a gyermekek. December 6-án Görögországban is

Görög karácsony

A görög karácsonyi szokásokról szólva először a nyugati és a keleti hagyomány különbözőségéről kell beszélni. Görögországban a karácsony ugyanis nem háromnapos ünnep, hanem hosszabb, tizenkét napos periódus, úgynevezett „dodekameron”, amely december 24. napjától január 6. napjáig tart. Maga a tizenkét napos időszak több nagy egyházi ünnepet tartalmaz, és az Úr születésének ünnepével kezdődik, amely napjának már egybeesik a nyugati egyház karácsonyával. Ez azonban csak a IV- V. századtól van így, azelőtt az Úr születésének nem volt meghatározott évfordulója, a keleti egyház január 6-án, a Theofania napján ünnepelte.

Szent Miklós napját ünneplik, ehhez azonban nem kötődnek olyan szokások, mint nálunk. A két szent püspök közül külsőre is Nagy Szent Vazul hasonlít jobban a nyugati Mikuláséhoz, neki van hatalmas szakállja, Szent Miklósról ez nem mondható el. A tizenkét napos időszak záró ünnepe a Vízkereszt, görögül Theofania, Krisztus megkeresztelkedése.

Az ünnepeket övező hagyományok és szokások időrendben az adventi időszak eseményeivel kezdődnek. Görögországban adventkor 40 napos böjt előzi meg a karácsonyt, ami november 15-én, Fülöp apostol napján kezdődik. A böjt ellenére zajlanak az ünnepi vacsora előkészületei, vidéken sok helyen disznót vágnak. Ebben a szokásban is egy pogány ünnep él tovább, Rómában december 17-től 25-ig tartottak a Saturnaliák, amikor Kronosz istennek és Demeter istennőnek áldoztak disznót a föld termékenységéért könyörögve. Manapság azonban a legtöbb családban már gesztenyés pulykát esznek Görögországban is, ez a nyugat-európai eledel a XVIII. századtól szivárgott be Görögországba, és mára meghódította az ünnepi asztalt.

Szenteste a gyermekek karácsonyi énekeket kántálva járnak körbe, kezükben lampionokkal és hajójárművel kopogtatnak az ajtókon. A háziaknak jókívánságokat mondanak, azok pedig tájegy-

ségenként különböző csemegékkel kedveskednek a gyermekeknek. Az idősebbek közül sokan állatbőrökbe és maskarákba öltözve járnak házról-házra, énekelnek, ajándékot kérnek, és ha két ilyen csapat találkozik, fakardokkal játékosan megvívnak egymással. Észak-Görögországban a települések főterein nagy tüzeket raknak, a tüzek körül énekelik a karácsonyi énekeket, és a rossz szellemek elűzéséhez kolompokat ráznak. Többféle szokás létezik a ház szerencsésének biztosítására is, így például tömjéneznek, vagy bort öntenek a tűzre.

A rokonok, családtagok igyekeznek a lehető legnagyobb számban összegyűlni karácsony estéjén. Ma már karácsonyfát is állítanak, ez a szokás szintén nyugatról érkezett a XIX. században, és általánossá vált, akárcsak az ajándékozás. A vacsoraához Krisztus-kenyeret sütnak, ami kelt tésztából készül, és olyan alakúra formázzák, ami a család foglalkozását szimbolizálja. Gazdagon díszítik dióval, mandulával, sokszor keresztet, kétéjú sasmintának a tetejére. Az ünnepi asztalnál az első hely a Krisztus-kenyernek van fenntartva, amit az étkezés megkezdésekor felemelnek, így mondanak asztali áldást. Ilyen nagy étkezésekkor nem szabad megfélemlkezni a szegényekről és a halottakról sem, így nekik is félretesznek az ételkből.

A görögkeleti egyházban minden éjfél mise, az emberek azonban virrasztanak éjfélig, ugyanis a

Szent Miklós

néphagyomány szerint Szenteste megnyílik a menny. Ez nagyon történik, így nehéz észrevenni, de aki meglátja, bármit is kíván, azonnal teljesülni fog.

A Budavári Görög Kisebbségi Önkormányzat nevében kívánom mindenkinek, hogy idén karácsonykor lássa megnyílni a Mennyek Országát, és mindenkinek legyen békés és nagyon boldog a karácsonya.

dr. Kalota Ágnes

Szerb karácsonyi hagyományok

Mi, hazai pravoszláv szerbek kétszer ünnepljük a karácsonyt és az új évet. Mielőtt a karácsonyi szokásainak néhány jellegzetes vonását bemutatnánk, el kell mondani, hogy a hazai bunyevác, sokác és bosnyák népcsoportoknál egyaránt találunk hasonlókat. Badnji dan vagy badnjak (karácsonyi tuskó) a karácsonyi ünnepkörnek a tetőpontját jelenti. A pravoszlávoknál aznap még érvényben van a böjt, amely a pravoszlávoknál 40 napos, míg a katolikus advent négy hétig tart. Badnji dant csak a böjt kapcsolja a karácsonyi ünnepkörhöz, egyházilag nem nyilvántartott ünnep. Mágikus tartalom itatja át és telíti ennek a napnak a szokásegyüttesét. Ez vonatkozik karácsonyi tuskóégetésre, a polazajnik (első látogató) funkcióira, a szalma szerepére, a karácsonyi kenyérré és kalácsra is, amelyek rituális ételeknek számítanak. Szerencsére e zárt szokásrend nyomai ma is megfigyelhetők.

Karácsonyi tuskó

A Badnjakra vonatkozó legrégebbi adat 1271-ből való. A szokás ismert volt egész Európában, de más földrészekben is, így a grúzoknál, ingusoknál is. Keletkezési helye a Földközi-tenger vidékére tehető, a görög és római kultúra magába fogadta és innen terjedt tovább.

A hazai szerbeknél amikor az asszonyok a kalácsok elkészítésével foglalkoztak, a családfő az erdőben kiválasztotta és kivágta a badnjakot, amely a tűzhelytől függően különböző nagyságú lehetett. Fontos volt, hogy kemény fa legyen, és a ház előtt helyezték el. Legtöbb családnál Badnji dan reggelén meggyújtották, ritkábban a Bdanje vece (karácsonyeste) gyújtották meg és reggelig égették. Minden esetben a karácsonyesti vacsora előtt a család egyik fiúja őrizte a tüzet, és időnként a család nevében borral meglocsolta, sőt Lóréven tűzbevetése előtt mézzel is megkenték. A nyitott tűzhelyről a zárt tűzhelyre való átéréssel a karácsonyi tuskóégetés szokása is megváltozott. A karácsonyi tuskó hamuját mindig megőrizték, mert gyógyító erőt tulajdonítottak neki.

Karácsonyi első látogató

Régebben a tuskóégetés és a karácsonyi első látogató-járás között sokkal szorosabb összefüggés volt. Az első karácsonyi látogatónak fiatal, tekintélyes bíró férfinak kellett lennie, később ezt a szerepet átvették a kiválasztott fiúk, akár a saját, akár más családból, különösen ott, ahol a családban nem volt fiúgyermek. A karácsonyi első látogató kora reggel, napkelte előtt az udvaron elhelyezett fatuskóval beállított a házba. A nyitott ajtó mindkét oldalán felsorakozott család nőtagjai szitából vagy kötényből a látogatóra szórták a búzát, kukoricát, napraforgómagot. Megajándékozták almával, dióval, gyümölcselel, módosabb családoknál narancsot, cukorkát, valamint a családfőtől aprópénzt is kaptak. Emlékszem, akkoriban évente csak egyszer láttam, fogtam és kóstolhattam narancsot és cukorkát.

Az első látogató köszöntötte a badnji dant a

bőségsvarázsló köszöntéssel, s a badnjakkal megpiszkálta a tüzet az alábbi verses szöveg kíséretében: amennyi szikra, annyi birka és csibe, amennyi parázs, annyi tojás, amennyi hamu, annyi mázsza búza.

A szalma behordása

A pravoszláv szerbek karácsonyi szokásaihoz tartozik még egy lényeges elem. Naplemente után besötétedéskor kezdődik a szalma behordása. A szalmát behordani és a lakás, a ház helyiségeiben szétosztani kizárólag a ház ura vagy más férfi, fiúgyermek feladata. A szalma behordót a ház küszöbén várja a háziasszony, aki a termékeny év érdekében búzával szórja és kérdezi: „- Mit hozol?” A szalmabehordó válasza: „- Szerencsét, egészséget, vidámságot, örömet és békességet.” Majd kellemes karácsonyt kíván az alábbi szavakkal: „Krisztus született!” Válasz: „Valóban megszületett!” Majd szétszórják a szalmát.

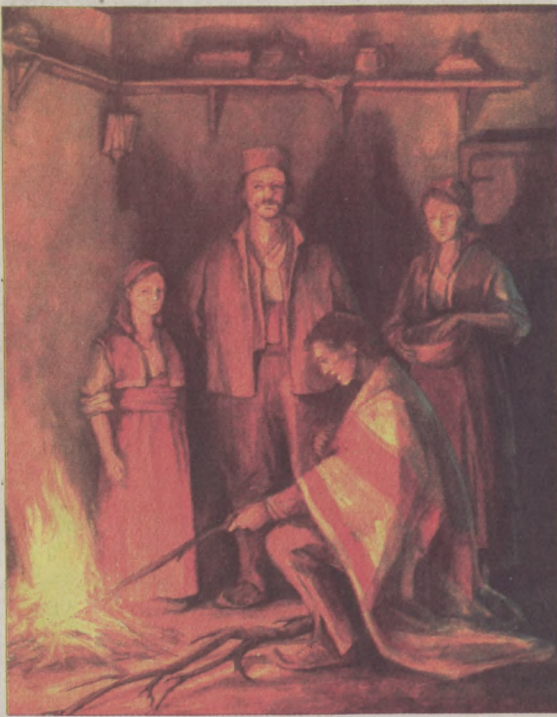
Régebben Szerbiában, de a Pest megyei Pomáz, Csobánka és Lórév községekben is élt az a szokás, hogy a helyiségekből előzőleg elvették a berendezést (asztalt, székeket és ágyakat) kivéve egy alacsony lábú étkező kerek asztalkát. Erre helyezték a nyársonstűt báránnyt, amelyet csak pusztá kézzel volt szabad elfogyasztani.

Karácsonyi kalács

A hazai pravoszláv szerbeknél az ünnep főszereplője az ún. karácsonyi vagy nagy kalács. Korábban speciális jelentőségű kalácsok is voltak: holdat, napot, szőlőt, állato-

lis kalácsok. Szegényebb családoknál a pénz kalácsa a karácsonyi ünnepkor elengedhetetlen kellett volt.

A hazai szerbeknél a figurális karácsonyi kalács elkészítése karácsony hajnalán, egy időben kezdődött és folyt le a bandjakéval. Kenyérlisztből készítik, alakja kerek, alul tézstaabroncs veszi körül, tetejére két sodort tézstadarabból keresztet formálnak. A kereszt közepére kerül a keletlen tézstából kicsipkedett rózsza. Néhol a kalács tetején lévő üres he-

A karácsonyi első látogató megpiszkálta a tüzet és bőségsvarázsló verset mondott

lyekre kézzel formált kis szimbolikus díszeket tesznek: isten keze, hordó, szőlőskert, ökörfej, nap, hold, madár, kosár. Elhelyezésük tetszőleges, kivéve a rózsát.

A megsütött kalácsot kerek szakajtóba helyezték, alá búzát, kukoricát, almát, szilvát, diót, hagymát tettek, azért, hogy jó termést hozzon a következő esztendő. A kalács rózsájába gyertyát és piros fonállal átkötött néhány szál bazsalikomot tűztek.

A pravoszláv karácsony első napjának archaikus kelleke a cesnica-pénzeskalács. A név ószerb-ószláv eredetű és a mai szláv nyelveken szerencsét, szerencsekalácsot jelent. Tehát termékenységsvarázsló illetve szerencsehozó. A kalács elfogyasztására ebéd után kerül sor. Régebben széttörtük, újabban szétvágják, s az a családtag, aki megtalálja a benne lévő pénzt, egész évben szerencsés lesz.

Az ünnepi ebédnél a karácsonyi kalácson lévő gyertyát meggyújtják, majd a kalács alatt lévő almát a családfő felvágja annyi felé, ahányan a családban vannak. Az almaszeleteket még a leves előtt elfogyasztják. Az ebéd húsléves, sült hús, régebben sült báránnyal vagy malac. Ebéd után a házigazda vörösborral eloltja a kalácson égő gyertyát, ezután a család tagjaival együtt háromszor kézzel körbeforgatják, majd széttörik, illetve felvágják a kalácsot.

Tehát nálunk szerbeknél a hagyományok szerint nincs Mikulás és fenyőfa, de van badnji dan, polaznjak, szalma hordás, szerencsekalács. Az utóbbi időben, különösen a gyermekes családok megünneplik mind a két karácsonyt és az új évet is. Ezért minden olvasónak kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog új évet kívánok.

dr. Urosevics Danilo

Karácsonyi szokások a románoknál

A magyarországi románok görögkeleti vallásúak, így ünnepeik, szokásaik bizonyos vonatkozásokban különböznek hazánk más vallású lakosságának hagyományaitól.

Kolindálás

A karácsonyi ünnepkör egyik legszínesebb és néhol kissé megváltozott formában máig is élő szokása a kolindálás. A karácsony előestéjén lezajló kolindálásban az egész falu részt vett, noha ténylegesen csak a gyermekek és a fiatal legények kolindáltak csapatokba verődve. Maga a szokás azt jelenti, hogy a kolindáló csoportok házról házra járnak különféle jókívánásokkal, köszöntőkkel. A kolindák nagy része vallásos tartalmú. Krisztus születését vagy mindig déseinek történetét beszéli el, de számos olyan kolinda is van, amelynek szövege pusztán adománykérésből áll. A gyerekek főleg az utóbbiakat énekelték. Amikor az éneklést befejezték, a gazda-asszony beengedte őket a házba, ahol ajándékokkal, kaláccsal, kolbásszal, süteménnyel, almával, dióval fogadták őket.

Maszkos alakoskodás

A karácsony estének nem kevésbé lényeges és színes szokása a turka - maszkos alakoskodás. A kolindálókkal ellentétben a turka nem ment köszönteni minden családhoz, csak a rokonokhoz, ismerősökhöz. Gyakran előfordult, hogy a turkások előre megbeszélték a ház gazdájával, mert a szegényebb családok nem mindig tudták fogadni őket, a jobb módúak meg gyakran fukarságból zárkóztak el a turkától. A maszkot általában kecskéhez, nyúlhoz, gólyához hasonlítják, előfordul azonban, hogy az ördöggel azonosítják. Míg a kolindálók több csoportban jártak köszönteni, a turkával való köszöntésre egy csoport szerveződött. A turkát táncoltató volt az egyetlen maszkos szereplő, de a csoport minden tagjának megvolt a funkciója. A turka meghatározott dallamra, sajátos táncot járva, lépett a házba. Táncát hegedűvel, dobbal és énekkel kísérték. A gazda igyekezett a turkának szánt adományokat nehezen elérhető helyre tenni. A kolbászt általában a gerendára akasztották, a pénzt a földre szórták, s mivel a turkának hosszú szarvai voltak, nehezen tudott ezekhez hozzáférni. Ez természetesen sok nevetésre adott alkalmat. A turka addig ijesztgette az asszonyokat, amíg pénzt nem adtak neki. Amikor a köszöntést befejezték, szétosztották, vagy együtt fogyasztották el az adományokat.

Pásztorok éjszakai kolompólása egy román képeslapon

Csillaggal járás

A bibliai háromkirályokat megszemélyesítő alakoskodás dramatikus játéka, a csillaggal járás a románok körében szintén a karácsonyhoz kapcsolódik. A Gáspárt, Boldizsárt és Heródest megszemélyesítő három, nyolc-tíz éves gyermek erre az alkalomra „temp-lomi ruhát”, elől és hátul piros keresztel díszített fehér inget viselt. Fejükön vastag papírból készült, csillagokkal és egyéb formákkal díszített süveget hordtak. Gáspár egy fából készült, ezüst papírral díszített, hatágú csillagot vitt magával, amit éneklés közben jobbra-balra forgatott. Heródes és Boldizsár kezében egy-egy díszes kard volt. A csillaggal való köszöntést pénzzel, almával, dióval hálálták meg a gyerekeknek.

Férfijóslás

A karácsonyhoz férfijósló szokás is kötődött. A battonyai lányok például még karácsony előtt megfogtak egy verebet és karácsony első napjának estéjén elengedték, abban a hitben, hogy amerre a vereb repül, onnan érkezik a leendő férj. Minden faluban ismert az a karácsony harmadik napjának hajnalán gyakorolt szokás, hogy a lányok, miután megtörtént a „karácsony kiséprese” a szénát és a szalmát a kert végébe vitték, ott ráálltak és várták a kakasszót. A néphit szerint abból az irányból érkezik a jövődöbéli, ahonnan az első kakas hangja hallatszik. Az új évi szokásokhoz hasonlóan karácsonykor sem adtak ki semmit a házból, kivéve a kolindásoknak szánt adományokat. Sepregetés után a szemetet nem volt szabad kivinni a házból, betették egy kosárba és kitették a kamrába, nehogy a szerencse elhagyja a házat.

A karácsonyi ünnep hagyománykörében jelentős szerepe volt a karácsonyi étkezésnek. A karácsonyi előkészületek december 20-án, az Ignác napi disznóöléssel kezdődtek, majd sorta elkészültek a különböző ünnepi ételek és sütemények. Maga az ünnep karácsony szentestéjén vette kezdetét, a vacsora böjti ételekből állt. Az első fogás rántás nélküli babléves volt, második fogásként mákos gubát, majd aszalt gyümölcsöt ettek. A mákos gubából annyi darabot kaptak, ahány termő fa volt a gazda kertjében. A lakomát illet pálinkával kezdeni és borral befejezni. A karácsonyi ünnepi ebéd levesből, sült disznó- vagy tyúkhúsból, kalácsból, süteményből állt.

Szírbcuz Zsófia

Bolgár karácsonyi ételek

Szentestén még böjtös a vacsora. Szokás szerint hét, kilenc vagy tizenkét böjtös ételt készítenek - főtt bab, rizszel töltött paprika vagy szőlőlevél, főtt búza, tökös rétes, kompót aszalt gyümölcsből, fokhagyma, méz, dió, búza, gyümölcs, külön erre az alkalomra sült kenyér, rétes stb. Egy fokhagyma gerezdet piros cernára fűznek és a gyerekek kezére kötik ezt Iván napig (január 7-ig) hordják, hogy a rossztól megvédi őket. Az asztal alá szalmát tesznek.

Tipikus szentestei étel a babbal töltött piros belű paprika

Hozzávalók: 12 száraz, piros belű paprika, 2 csésze főtt száraz bab, 1 fej hagyma, piros paprika, kerti csombor, olaj.

Elkészítés: A főtt száraz bab felét passzírozzuk. A hagymát olajban pároljuk, piros paprikát és kis vizet (amiben a bab főtt) adunk hozzá, majd a passzírozott babot. Ezután beletesszük az egész babot, és ízlés szerint fűszerezünk. Ezzel a keverékkel töltjük meg a száraz, piros belű paprikákat, melyeket előzőleg 15 percig vízben áztatunk. Miután megtöltöttük őket, ketté vágjuk a hegyüket és olajos tepsiben sütjük. Másnap már vége a böjtnek, így gazdagabb húsos ételeket készítenek.

Kapama (5 főre)

Hozzávalók: 5 csirkemell, 5 sertéskaraj, 30 dkg füstölt szalonna (bacon), 30 dkg füstölt kolbász (nem száraz), 50 dkg gomba, 2 fej fokhagyma, 3-4 fej vörös hagyma, 1 teás csésze száraz vörös vagy fehérbor, 1 kávé csésze víz, 10 szem fekete bors, örölt fekete bors ízlés szerint, egy kis kemény tézsta (vízből és lisztből készített)

Elkészítés: Csonttalanítjuk a húst és a csontokat egy nagy cserépedény aljára tesszük. A bacon nagy kockákra vágjuk, a hagymát fél karikákra. A nagyobb gombákat kettévágjuk, a kisebbeket egészben hagyjuk. Forró olajban megpirítjuk a csirke meg a sertéshúst. Miután kivettük, ugyanabban az olajban megpirítjuk a fokhagymát, a vörös hagymát, a bacont és a gombákat. Ezután sorba rakjuk a hússokat, először a sertéshúst, sózzuk, borsozzuk, rátesszük a gombából és baconból készült keveréket. Főle a csirke darabokat és a maradék keveréket. A tetejére a vastag karikákra vágott füstölt kolbászt rakjuk. Leöntjük egy teáscsésze borral és egy kávécsésze vízzel. Lefedjük a fazekat, és tézstával körülzárjuk. Hideg sütőbe tesszük, amelyet folyamatosan felmelegítünk. Amikor felforr és kezd buborékolni, akkor 120-150 fokra állítjuk be a sütő hőmérsékletét, és 3-4 óráig resztül sütünk.

Karailiev Marin

Kék hírek

A kerületben elkövetett bűncselekmények száma, az elmúlt hetek, hónapok gyakorlatának megfelelően az utóbbi időszakban is számottevően csökkent, 280 esettel kevesebb, mint az elmúlt év hasonló időszakában - tájékoztatta lapunkat dr. Keszttyűs Rudolf ezredes, kapitányságvezető.

Folytatódnak a közlekedési akciók, melyek keretében a polgárőrséggel együttműködve három ittas vezető akadtt fenn az ellenőrzésen, valamint az egyik kocsiból a közbiztonságra veszélyes tárgy, egy baseballütő is előkerült.

Trükkös tolvajokat fogtak

Rendőrökre került az a két bűnöző, akik magukat ál-vízszelőknek kiadva több Várfoi utcai lakásba jutottak be, és az egyikből különböző értékű tárgyat tulajdonítottak el. A pontos személyleírásnak köszönhetően azonban a bejelentést követően a kerületi rendőrségnek rövid időn belül sikerült elfognia az elkövetőket. Bár a gyanúsítottak tagadták a bűncselekmény elkövetését, sikerült őket letartóztatni.

A magukat víz, gáz, vagy villanszerezőnek kiadó elkövetők már a reggeli órákban „munkába állnak”, különösen az idősebb, egyedülálló embereket szemelik ki áldozatuknak.

Dr. Keszttyűs Rudolf ezért kéri ismételt lakosságot, hogy ne engedjenek be idegeneket a lakásukba, ne tévesszen meg senkit a munkaruházat, vagy fényképes igazolványok hirtelen „felvillantása”.

Fiatalkorú raboltak ki

December 4-én, délután öt óra körül a közeli bevásárlóközpontból hazafelé tartott a fiatalok A. G. I., amikor a Várfoi utcai lakásához érve az öt követő két férfi megfenyegette, és arra kényszerítette, hogy adja át a nála lévő 200 forintot és mp3 lejátszóját.

A rendőrség nagy erővel keresi az ismeretlen elkövetőket, egyben arra kéri a lakosságot, hogy amennyiben bárki érdemleges információkkal tudja segíteni a nyomozást, hívja az éjjel-nappal rendelkezésre álló 457-5612 telefonszámot.

Nem tetszett a kerékbillinc

A Lánchíd utcában szabálytalanul parkoló kis teherautóra szerelt kerékbillincset próbálták meg egy vascsővel lefeszíteni az elkövetők, akiket „munkájuk” közben tetten ért és elfogott a Budai Régió arra haladó járőre. Velük szemben rongálás miatt indult eljárás.

Graffitizőket fogtak

December 12-én délután az I. kerületi kapitányság munkatársai a tabáni teniszpályák kerítésénél elfogták BA. budapesti lakost aki a betonkerítésre festékszóró palackkal graffitiket készített. Ezzel megakadályozták, hogy további közterületet csúfító falfrakká kerüljenek a kerületünkben a falakra. A kapitányságvezető javaslatára a polgármester a két rendőrt dicséretben és jutalomban részesítette.

Megújult a famatuzsálem

Nem csak kerületünk, de az egész főváros legidősebb fája a déli rondella melletti japán akác (Sophora japonica), melyet több mint háromszáz évesnek becsülnék. Valószínűleg Budavár visszavétele után ültették. Az 1849-es ostrom idején is már mintegy 150 éves volt, nagy szerencse, hogy nem esett áldozatul a harcoknak sem akkor, sem 1945-ben.

A Fővárosi Kertészeti Rt. vérmezei üzeme munkatársainak szakértő ápolása révén néhány hete megújult az öreg fa. A háromszáz évesre becsült kora ellenére évente szépen kihajtó faóriás törzse belül hatalmas üregeket rejt, melyeket évtizedekkel ezelőtt habbal töltöttek ki, hogy a korhadást meggátolják. A módszert gyakran alkalmazták korábban a hasonló állapotú idős fáknál, ám amint Wein György üzemvezető elmondta, korántsem biztos, hogy ez az egyetlen jó megoldás. Előfordulhat ugyanis, hogy a műanyag hab alatt felgyülemelő nedvesség hatására korhad tovább a fa belseje. Lehetséges, hogy a szellőzés biztosítása az üregben kedvezőbb a fa egészsége szempontjából, ezért a kertészek eltávolították a „tömést” és megtisztították a törzs belsejét. Ajánlatos az odvas fa belsejében, a legmélyebb ponton lefolyást biztosítani a csapadékvíznek egy fémcső beépítésével.

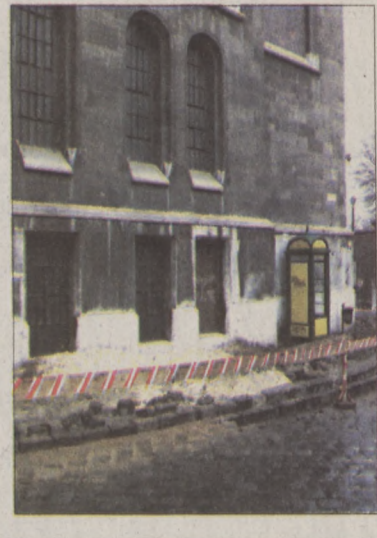
Az üreg belsejében is megmutatkozik a fa életereje, mert a sérülések mentén intenzív sebszövet képződéssel igyekszik önmagát gyógyítani az idős fa. Egyidejűleg koronaifjító metszést is végeztek, emiatt a fa megszokott hatalmas koronája kissé sportos fazonú lett, de ezt tavasszal hamar kinövi. A metszés általában serkenti az egészséges fák növekedését, tehát a fa jövő nyár végére megifjítja önmagát és benövi a radikális metszés nyomait. A korona visszametszése a súlycsökkentés miatt is indokolt volt. A hatalmas teher miatt a törzs szétrepedése már évtizedekkel ezelőtt fenyegetett. Ezt akkor acélsodronyokkal akadályozták meg, ezek cseréje is időszerűvé vált. A különleges faágrögzítő kötél Németországból érkezik, ezt később szerelik majd fel a szakemberek. A munkálatokat nehezíti, hogy a fát évtizedekkel ezelőtt védőkorlattal kellett körülvenni a rongálások ellen.

A japán akác kerületünkben nagyon gyakori fa, jól tűri a városi forgalom szennyezését és nagy, szabálytalanul szétterülő terebélyes koronájával dekoratív látványt nyújt. Számos példányát megcsodálhatjuk a Dózsa György téren is.

Morandini Pál

Útfelbontások a kerületben

A Babits Mihály közben lévő transzformátorállomás megszüntetése és kiváltása miatt bontották fel az utat a Kapisztrán téren, a Peterman bíró utcában, a Bécsi kapu téren, a Táncsics Mihály utcában és a Fiáth János utcában. A munkát várhatóan december végéig fejezik be az Észak-Budai Kft. szakemberei. Beruházó az ELMŰ Rt.

Köszönet a támogatásért!

Tisztelt Budai Polgárok, Kedves Barátaink! A Budapesti Szent Ferenc Kórházban gyógyuló betegek és munkatársaink nevében megköszönjük, hogy nagylelkű adományokkal hozzájárultak kórházunk mindennapi gondjainak enyhítéséhez. Kérjük, amennyiben az adománnyal kapcsolatban adóigazolásra van szükség, úgy azt az adószám megadásával jelezzék nekünk (Tel.: 392-8218; 1021 Bp. Széher út 73.) A jövőben is szeretnénk a kórházban folyó betegellátó tevékenység színvonalát emelni - kérjük, továbbra is segítsenek minket ebben. Egyházi kórházunkban felekezeti hovatartozásra való tekintet nélkül mindenkit szeretettel ápolunk és gyógyítunk. Mindnyájuknak Áldott Karácsonyi Ünnepeket és Boldog Új évet kívánunk.

Dr. Tahy Ádám, igazgató főorvos
Budapesti Szent Ferenc Kórház

Velebná Bernadeta M. Lucetta,
az Assisi Szent Ferenc Betegápoló Szerzetesrend tartományfőnöke

Egyedi ingatlanok közvetítője a I. kerületben

Az Engel & Völkers Budapest

Új, ingatlanközvetítő hálózat, a főleg exkluzív lakásokkal, villákkal foglalkozó német Engel & Völkers lépett a magyar piacra. A társaság az I. kerületben a Déli pályaudvar közelében nyitott irodát december 1-én. A nagy érdeklődést mutatja, hogy a jövő év elején megnyílik Budapest a cég II. és XI. kerületi üzlete is. Magyarországon mellett rövidesen Kelet-Európában is megjelenik az E & V. A terjeszkedést Budapestról fogják irányítani, mivel az itteni cég kapta meg az anyavállalattól a Master Licence Partner fokozatot.

Mozsár István, az Engel & Völkers magyarországi cége az E and V Central Europe Kft ügyvezető igazgatója szerint már itthon is vannak profi ingatlanirodák, de olyan a luxusszegmensre specializálódott, világszínvonalú szolgáltatást nyújtó, nemzetközi információkkal is rendelkező ügynökségi hálózat, mint az Engel & Völkers még nem volt eddig a magyar piacon.

A cégvezető szerint Magyarországon az a legnagyobb probléma, hogy az ingatlanpiaci forga-

lom mindössze 10-12 százaléka zajlik ügynökségeken keresztül, míg a németeknél ez az arány 40, Londonban pedig 90 százalék. A professzionális ügynökségi hálózat és a minőségi kiszolgálás nyilván itthon is nagyobb piaci mozgást gerjeszt majd.

A magyar piacra lépő Engel & Völkers nem kizárólag a luxus, sokkal inkább a szép, egyedi, presztizsértékű ingatlanok iránt érdeklődik, s Budapest, a megcélzott szegmensben rövid időn belül 10 százalékos részesedést szeretnének elérni.

A cég nemzetközi internetes adatbázisa segítségével nemcsak az I. kerületben kereső vevők, hanem bárki megtalálhatja azt a villát, kastélyt vagy akár Szajna parti penthouse lakást, amelyet meg szeretne vásárolni. Ha például Párizsban kíván vásárolni magának lakást valaki, azt nem innen Budapestról intézik, hanem a magyar képviselőt felveszi a párizsi irodával a kap-

csolatot és a cég intranetes hálózatának köszönhetően még azt is tudja a hazai iroda, hogy mikor várják az ügyfelet a repülőtérre, milyen lakást ajánlottak neki.

Az ingatlanközvetítő adatbázisában jelenleg megtalálható egyik legdrágább ingatlan értéke

A hamburgi székhelyű Engel & Völkers 1977-ben alapított ingatlanközvetítő hálózat először német nyelvterületen vetette meg a lábát. Első külföldi irodáját 1989-ben a német turisták közkedvelt spanyol szigetén Mallorcán nyitotta meg. 2000-ben a dél-afrikai Fokvárosban jelent meg, majd Anglia, Portugália, Dubai és az Egyesült Államok következett. A dinamikus fejlődő hálózatnak ma négy kontinens, több mint 25 országában közel 200 irodája van, ahol az ügyfelek közel 20 000 ingatlanból válogathatnak.

megközelítőleg 10 millió euró, de aki a világ nyolcadik csodájaként emlegetett Dubai-i Palm Jumeriah (mesterséges palma alakú sziget) egyik luxuslakását szeretné megvásárolni az Engel & Völkers ebben is tud segíteni.

Segítséget váró gyerekek

A földregföld sújtotta Kasmírban az UNICEF koordinálja a nemzetközi segítségnyújtást a víz, az élelmiszerellátás és az oktatás területén. 1000 forintból egy doboz penicillint, 2500 forintból főszehez, víztároláshoz szükséges edényeket, 10.000 forintból 10 kisgyereknek takarókat biztosít a katasztrófa helyszínén. Hálásak lennénk, ha segíteni tudnak a gyermekek életben maradása érdekében végzett munkánkat.

Unicef Magyar Nemzeti Bizottság
1027 Budapest, Varsányi I. u. 26-34.
Tel: 355-5019; 201-4923 www.unicef.hu

Programok

Balassi Bálint Magyar Kulturális Intézet

(Budapest, I. Sömlői út 51.)
Darabán János: A honfoglalók hajnala című és Bilák Marina: A virágok, melyek sosem hervadnak című festmény kiállítása látható. A kiállítás 2006. január 15-ig (naponta 8 és 20 óra között) belépődíj fizetése nélkül látogatható.
Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

MINDEN KEDVES BUDAI POLGÁRNAK
BÉKÉS, BOLDGÓ ÉS ÁLDOTT KARÁCSONYT,
VALAMINT SIKEREKBEK BAZDAG
ÚJ ESZTENDŐT KIVÁN A

BUDAVÁRI MŰVELŐDÉSI HÁZ

1011 Bp., Bem rkp. 6. • Tel.: 201 0324 • bem6@bem6.hu • www.bem6.hu

Telefon-lelkigondozás

201-0011

Pasareti Gimnázium

Angol-magyar két tanítási nyelvű tagozat
Német-magyar két tanítási nyelvű tagozat
Informatika tagozat
12 évfolyamos képzés
Nulladik évfolyam (heti 20 nyelvtóra)
Előkészítő nyelvi órák a 7., 8. osztályokban
Tartalmas, magas színvonalú iskolán kívüli programok
Emelt szintű érettségire felkészítő órák nyolc tantárgyból
Iskolabusz
Alapítványi fenntartásban működő iskola
1022 Budapest, Lóczy Lajos u. 11.
326-9071; 326-9016
www.pasaret.sulinet.hu
www.gimi.hu

Gellei Fodrász Szalon

A Vár aljában, a Vérmező sarkán,
az Attila u. 81. szám alatt.
Telefon: 489-0291

- professzionális hajvágás
- a frizura stílusát közösen a vendéggel alakítjuk ki
- egyéniségre, személyreszabott forma- és színvilág
- professzionális hajápolási termékek használata
- ingyenes szaktanácsadás, kellemes környezet

AKCIÓ DECEMBER 31-IG!
MINDEN ÚJ VENDÉGNEK
FÉLÁRON VÁGUNK HAJT!

„A vendég amíg nálunk van érezze jól magát
és amikor elkészül, lássa magát szebbnek.”

Hirdetékfelvétel legközelebb: 2006. január 3-án, kedden 10.00-tól 15.00 óráig

Ingatlan

Csendes, világos, emeleti öröklakást keresek a Várban (Várfalon belül). Tel.: 201-9475; 06-70-237-9030.

HILL-ESTATE INGATLANIRODA

1125 Bp. Istenhegyi út 103/b. Folyamatosan keresünk igényes lakásokat a területben adás-vételre fizetőképességű ügyfeleinknek. **KORREKT FELTÉTELEK, GYORS ÜGYINTÉZÉS.** Ügyfélfogadás egyeztetett időpontban. Tel.: 212-2656; 06-30-9545-797.

Várban vagy az I. kerületben lakásmegoldást keresek. Tel.: 06-30-251-3800.

Budán vásárolnánk vagy bérelnénk jó adottságú, világos, 1-3 szobás esetleg felújítandó lakást vagy házat. Tel.: 06-30-397-6556; 215-0311.

I. Úti utcai 80 m²-es, II. emeleti, belső két-szintes, igényesen felújított, sétatúra, panorámás, duplakomfortos, hangulatos öröklakás 52 Mio Ft-ért eladó. Tel.: 201-9475; 06-70-237-9030.

Társasházban műhelynek, raktárnak való 12 m²-es alagsori helyiség (villany, víz, WC-vel) kiadó. Érdeklődni a 202-1474-es telefonszámon az esti órákban.

10 ÉVE FOLYAMATOSAN MŰKÖDŐ Ingatlaniroda keres-kínál eladó-kiadó ingatlanokat. Teljeskörű, gyors korrekt ügyintézés. Telefon: 315-0031, www.amadex.hu.

Irodának is, lakásnak is eladó: Buda I. kerület, kultúralt ház, I. em., 85 m²-es, igényesen felújított 3 szobás lakás, kiváló közlekedési és parkolási adottságokkal 29,9 Mio Ft + garázs tulajdonostól. Tel.: 375-9926; 456-8331.

Fő utcában, szép épületben, 94 m²-es, emeleti, világos lakás sürgősen eladó 24,9 Mio Ft-ért. Tel.: 06-20-974-9952.

Kispesten háromszintes, 14 éves családi ház eladó, nappali kandallóval, 3 háló, garázs, szuterén, ipari áram, kert (39,5 Mio Ft). Tel.: 280-4604; 06-30-986-4580.

A kerületben 15 éve működő **WÄGNER ÉS TÁRSA INGATLANIRODA** Attila út 12. (okmányiroda mellett) folyamatosan keres ügyfelei számára **ELADÓ-KIADÓ LAKÁSOKAT, CSALÁDI HÁZAKAT.** Tel.: 212-1261, e-mail: wagnera@chello.hu.

Keresek saját részre azonnali kp. fizetéssel emeleti, világos, csendes öröklakást I., II., XII., XI. kerületben 12 Mio Ft-ig. Tel.: 06-20-582-3012.

Eladó osztatlan közös tulajdonban lévő 1 szoba komfortos, 28 m²-es, felújítandó lakás az I. ker. Szilágyi D. tér 8,5 Mio Ft-ért. Tel.: 225-2440 Tasnádiné.

A Bécsi kapunál, biztonságos, nagyméretű autónak alkalmas, 19 m²-es garázs tulajdonostól eladó. Csak komoly érdeklődő keressen. Tel.: 06-20-461-7577.

20-40 m²-es, bútorozatlan, kiadó helyiséget vagy lakást keresek a Várban. Tel.: 06-30-212-1927.

Kiadó Úri utcai, Tóth Árpád-sétányra néző 59 m²-es, magasföldszinti, teljesen felújított, bútorozatlan lakás hosszú távra tulajdonostól. Tel.: 06-20-461-7577.

Vérmezőnél az Attila úton 105 m²-es, 3 szoba hálós, cirkófűtéses, azonnal beköltözhető öröklakás eladó. Irányár: 22,5 Mio Ft. Telefon: Wágner Iroda 212-1261, e-mail: wagnera@chello.hu.

Naphegyen, kertes társasházban panorámás, 46m²+7m² loggias, gázfűtéses öröklakás eladó. Irányár: 22,9 Mio Ft. Wágner Iroda Tel.: 212-1261; e-mail: wagnera@chello.hu.

Ing Sport Art Kft. teljes körű ügyintézésel keres-kínál lakásokat, bérleményeket az I., II., XII. kerületben. 10 éves németországi szakmai tapasztalat, német-angol tárgyalásszintű nyelvismeret. Teljes körű jogi ügyintézés. Tel.: 06-20-974-9952.

XII. ker. hegyvidéken nagyteraszos, ápoltt, 63 m²-es öröklakás zöldpanorámás, szép környezetben IKEA konyhabútorral 26,5 Mio Ft-ért eladó. Tel.: 395-2281.

Közlemény

Dr. Rábai Ferenc ügyvéd értesíti ügyfeleit, hogy irodájának új címe: Várnegyed Széna tér 1/b. III. em. 2. Ügyfélfogadás változatlan: kedd, szerda, csütörtök 17.00-tól 19.00 óráig. Telefon: 202-2493; 317-9552 és 06-20-9832-638.

Szolgáltatás

LAKOSSÁGI GYORSSZOLGÁLAT: Teljeskörű gázkészülék-javítás, fűtés-, víz-, villanyszerelés, gépi dugulás-elhárítás 0-24 óráig hétvégén is. Tel.: 321-8082; 06-20-334-3437. **Televízió, videó, monitor, kamera, hi-fi, CD, DVD, microsütő gyors szerviz.** Sony, Daewoo, LG, Panasonic típusok is. Tel.: 06-70-246-5049 hétvégén is hívható!

Üvegezés, tükörvágás, üvegcsiszolás. A kerületben és környékén házhoz megyünk. Műhely: I. Szabó Ilonka u. 8. Tel.: 214-3616; 06-20-929-0897.

Villanyszerelés azonnal! Hibaelhárítástól a teljes felújításig. Petrás mester. Tel.: 246-9021; 06-20-9344-664. ELMŰ által minősített vállalkozás.

Társasházak közös képviselőjét, takarítását kertgondozását vállaljuk. Tarnai Katalin, Tel.: 06-20-946-8461; e-mail: info@tarsashazkezelesek.hu.

Könyvelés, bevallások készítése társaságok, egyéni vállalkozók részére, bérszámfejtéssel, teljeskörű ügyintézésel. Tel./fax: 3758-734; 06-30-931-2894.

Budai órák 30 éves szakmai tapasztalattal mindenféle antik óra javítását vállalja helyszíni kiszállással. Tel.: 06-30-971-0390; 06-20-471-7789.

Kárpitos bútorfelújítást vállal asztalos, nádazás, gyékényezés munkával Takács Lakberendezés. Ingyenes felmérés, szállítás. Takács Bt., 1013 Budapest, Feszty Á. u. 2. az alagsorban. Tel.: 214-8384; 06-30-950-5227.

LAKÁSFELJÚJTÁS! SZOBAFESTÉS, MÁZOLÁS TAPÉTAZÁST TAKARÍTÁSSAL, parketterakást, parkettcsiszolást, parketta javítást, csempézést vállal kisiparos garanciával. **Telefon: 202-2505, mobil: 06-30-251-3800.**

Gyógyepedikúr (háznál is) problémás (megvastagodott), gombás és szarus körmök szakértői, hatékony kezelése (A körömgyógyítható!!!) Cukorbetegnek speciális gyógyepedikúr! Bejelentkezés: 06-30-210-2628.

APEH ÜGYINTÉZÉS! Könyvvizsgálat, könyvelés teljes körben. Adótervezés, költségmegtakarítás. Heti, havi listák készítése, naprakész ügyfélkapcsolat. Cím: Bp. XII. Böszörményi út 19/a. Előzetes bejelentkezés: 214-4959; 202-1165; 06-20-823-0207.

Villanyszerelő, tapasztalt ELMŰ-nyugdijas hibaelhárítást, hőtároló, villanyszerépkályha, bojler garanciális javítását, érintésvédelem vizsgálatát, veszélyes szerelések dokumentálását vállalja. Tel.: 337-0338; 06-70-259-0089.

Társasházak, irodák, lakások teljeskörű takarítása. Festés utáni nagytakarítás. Szőnyeg, padlószőnyeg speciális felújító tisztítása háztól házig is, ill. nagyobb megrendelés esetén a helyszínen. Szalagfűgöny tisztítása. Tel.: 213-5133.

Fogsorok, hidak készítése, javítása soron kívül, fogszabályozó, fogfehérítő. **Mozgáskorlátozottakhoz házhoz megyünk!** Egészségügyeseknek és tanároknak kedvezmény! Fogszáki háttér biztosított! Tóthné Hívós Katalin fogtechnikai mester. 1013 Bp. Krisztina krt. 51. fszt. 1. Tel.: 06-30-222-3016.

Bőrgyógyászati, kozmetológiai, gyermekbőrgyógyászati magánrendelés. Dr. Rapp Erika főorvos. II. ker. Retek u. 19. Hétfő, szerda: 16-18-ig. Tel.: 316-2912 vagy 06-30-907-0330.

Költöztetés, áruszállítás, tehertaxi hétfő-ig is! Tel.: 06-20-986-0777.

FESTMÉNYRESTAURÁLÁS Diplomás festő-restaurátor csoport vállalja vászonképek, táblaképek, falképek, mozaikok szakértő restaurálását, másolatok készítését. Tel.: 06-20-354-4696; 06-20-551-8556.

Tévéjavítás helyszínen azonnal! Orion, Videoton, IIT-Nokia, Dual, Schneider televíziók helyszíni javítása azonnal, villamosmérnök végzettséggel, garanciával! Tel.: 06-20-542-3529.

Gyógymasszázs! Izomletapadások kímásztározása; svéd test-, arc- és talpmasszázs. Frissítőmasszázs lazító, stressz-oldó hatással. Igény szerint izületek kímogtatása okleveles gyógymasszázstól. Tel.: 06-30-283-3314.

Mosógép, villanybojler, villanytűzhely, hőtárolós kályha megbízható javítása garanciával. I. kerületben díjtalan kiszállítás. Stelcer Zsolt háztartásigép-szerelő. Tel.: 208-4187; 06-20-419-1329.

A Jasemin Szépségszalon szeretettel várja Önt a Naphegyen! Szolgáltatásaink: kozmetika, fodrászat, masszázs, manikűrpedikúr és szolárium. Telefonszámunk: 202-1414. Örömmel várjuk jelentkezését!

Kerületi-gyors szerviz: duguláselhárítás, víz-gáz, villanyszerelés, javítás: 0-24 órában hétvégén is, garanciával. Tel.: 321-3174; 06-70-609-2550.

Régiségek vétele: Szondi Galéria

Keresek nagyon magas áron kastélyok és kúriák berendezéséhez hajlított vagy egyenes vonalú tükörszekerényeket, komódokat, vitrint, írószekerényeket, szalagműhárítást és más bútorokat (intarziások előnyben). Továbbá régi festményeket, csillárokat, fa vagy bronzszobrokat, álló, fali vagy asztali órákat, nagyméretű tükröket, porcelán vitrintárgyakat, körpecsés ezüstműveket, Kovács Margit kerámiákat, zsidó vallási kegytárgyakat, kiemelkedő napi árion ezüsttárgyakat: pl. páros gyertyatartókat, cukoradókat, perselyeket, sószórókat, gyümölcstálakat, 12 személyes evőeszköz-készletet, stb. Antik vagy drágakövekkel díszített ékszereket is vásárolok. Hívjon bizalommal vagy jöjjön el hozzánk! Kiszállítás díjtalan. A fenti tárgyak, illetve hagyatékok felvásárlása üzletünkben folyamatosan történik. Üzletcím: Budapest, VI. Szondi u. 32. **Ingyen hívható telefonszám: 06-80-200-914; illetve: 302-5637** Nyitva tartás: hétfőtől-péntekig: 10.00 - 17.00.

Talp-, testmasszázs. Karácsonyra lépje meg szeretteit kedvezményes masszázsbérléssel. Tel.: 316-34-23; 06-30-290-2655.

Adás-vétel

Szőnyegbecstűs vásárol régi keleti szőnyegeket, sérült állapotban is. Kiszállítás díjtalan. Tel.: 06-30-456-3938.

Kastély berendezéséhez vásárolok antik bútorokat, festményeket, porcelánokat, bronz, márvány, ezüst tárgyakat és teljes hagyatékot. Üzlet címe: XII. Szilágyi E. fasor 14-16. (Budapest szállóval szemben) Tel.: 214-4850; 06-20-323-4104.

Neves és ismeretlen festményeket, rajzokat, akvarelleket, képerketeket, festői hagyatékot vásárolok! Nagy Ernő, Tel.: 325-6881; 06-20-965-9048.

Antikváriumunk könyveket, teljes könyvtárakat, régi képeslapokat, vitrintárgyakat vásárol készpénzért. CD, DVD, hanglezem vétele. Tel.: 332-0243; 06-20-9220-001.

Bélyeggyűjteményeket, régi képeslapokat, régi pénzeket és levélborítékokat vásárolunk. V. Bécsi utca 5. Tel.: 317-4757.

Oktatás

Budai Ring Autósiskola az Ön szolgálatában! Telefon: 202-0521; 487-0224, 13.00-tól 19.00 óráig, www.budairing.hu.

Nyugdíjas zongoratanárnő szeretettel vállalja gyermekek és felnőttek színvonalas oktatását Moszkva-térnél. Tel.: 202-0344.

Magyarból korrepetálók. Orosz nyelvet is tanítok! Tel.: 375-2280; 06-30-297-30-36.

Ahol Ön otthon érzi magát, ott vagyunk mi is!

Az ENGEL & VÖLKERS vállalatcsoport több mint 19 országban, mintegy 170 irodával rendelkezik, többek között Németországban, Spanyolországban, Olaszországban, Franciaországban, Svájcban, Ausztriában, Angliában, Írországon, Dél-Afrikában, Amerikai Egyesült Államokban valamint az Egyesült Arab Emírátsokban. Nagy megtiszteltetés számunkra, hogy Önnel is megismertethetjük újonnan megnyitott I. kerületi irodánk professzionális szolgáltatásait, ahol szakértőink örömmel állnak szíves rendelkezésére. Bemutatják a nemzetközi és hazai ingatlanok kínálatát és ismertetik az aktuális ingatlanpiaci helyzetet. Biztosak vagyunk benne, hogy megtaláltuk irodánk számára az ideális helyet az Ön kerületében is, ahol segítségére lehetünk új otthonának megkeresésében és ingatlanának értékesítésében.

Krisztina körüti Iroda • Telefon: 487-4080
www.engelvoelkers.com • Exkluzív ingatlan értékesítő

Minden kedves hirdetőnknek kellemes ünnepeket és sikerekben gazdag boldog új évet kívánunk!

A hirdetések tartalmáért a szerkesztőség nem vállal felelősséget!

KÖNYV

KRISZTINA ANTIKVÁRIUM

I. Roham u. 7. (a Krisztina téri templomnál)

Telefon/fax: 212-8909

Vesz-elad, árverez könyveket,
könyvtárakat, régi térképeket,
-metszeteket, -kéziratokat,
-képes levelezőlapokat,
-plakátokat, -fényképeket,
egyéb papírrekségeket.

**Díjtalan kiszállítás, értékbecsletés!
Készpénzfizetés!**

Nyitva: hétfőtől-péntekig 10-18 óráig,
szombat: 10-14 óráig.

Sortimental Ingatlan

I. kerületi lakások

Pálya utca-Mészáros utca sarok
Műemlék jellegű épület teljes felújítása és te-
tőterének beépítése során kialakuló lakások
leköthetők, 26 nm alapterülettől.

IRODA: 1141 Bp. ÖRS VEZÉR ÚTJA 24. TEL: 468-3010,
06-30-248-9748, 06-30-931-4978, 06-30-363-5729

www.sortimental.hu

ZÁRKIRÁLY BT.

ZÁR, LAKAT, VASALAT

1027 Bp., Margit krt. 54. T./F.: 201-3928
1117 Bp., Fehérvári út 24. T./F.: 466-5654
Nyitva: H-P: 9-18 Sz: 9-14

+ SZOLGÁLTATÁSAINK:

- KULCSMÁSOLÁS: lakás-, autó-, speciális és mágneskulcs
- ZÁRBETÉTEK ÁTKÖDÖLÉSE
- EGYFORMA ZÁRLATÚ ÉS FŐKULCSOS RENDSZEREK
- HEVEDERZÁRAK SZERELÉSE: Mo. teljes kínálata egyedi méretben is
- FÉNYMÁSOLÁS

SZOMBATONKÉNT
-10%!

REZ- ÉS KRÓMÁRÚK
POSTALÁDÁK
SZÉTEK
-20%

ABLAKCSERE!

Műanyag ablakok gyártása
és cseréje német profilból
7 év garanciával,
kőműves munkával is!

A kibontott anyagok elszállításával.

THERMEX-SPED KFT.

Telefon: 06-26/355-481,

06-30/655-6552; 06-30/3262-555

Hirdessen a Várnegyedben!

Üzenete minden I. kerületi családhoz eljut!

Lakossági apróhirdetés (20 szóig): 550 forint +ÁFA,
Közületi apróhirdetés (20 szóig): 2500 forint +ÁFA,
Keretes apróhirdetés (20 szóig): 3000 forint +ÁFA.
20 szó felett: +100 forint+ÁFA/szó.

Keretes hirdetések:

1/1 oldal 274x403 mm, 176.000 Ft+ÁFA	1/2 oldal 274x200 mm, 96.000 Ft+ÁFA	1/4 oldal álló 136x200 mm, 52.000 Ft+ÁFA
		1/4 oldal fekvő 205x136 mm, 54.000 Ft+ÁFA
1/8 oldal 136x99 mm, 36.000 Ft+ÁFA	1/16 oldal 66x99 mm, 15.000 Ft+ÁFA	
1/10 oldal 108x99 mm, 30.000 Ft+ÁFA	1/24 oldal 66x48 mm, 8.000 Ft+ÁFA	Szalaghirdetés 48x274 mm, 36.000 Ft+ÁFA

Apróhirdetés-felvétel személyesen: kedden és szerdán 10.00-tól 15.00 óráig
Budapest, I. Kapisztrán tér 1. 1014. Telefon: 458-3000/3020, fax: 458-3081

BIZZA RÁNK!

Megvédjük lakását, otthonát, irodáját a nap 24 órájában.
Riasztórendszerek telepítése és távfelügyelete.

TECHNIKA SZOLGÁLTATÁSAINK:

- vagyonvédelmi riasztórendszerek telepítése
- meglévő riasztórendszerek bekötése
- kül és beltéri videókamerák, tűzjelzők, trezorérzékelők kiépítése
- ingyenes felmérés (árajánlatadás)
- egyéni igények szerinti megrendelés.

ÜGYELETI SZOLGÁLTATÁSOK:

- jelzések fogadása folyamatosan (behatolás, tűzjelzés, nyitás/zárás, orvosi segélykérés, támadásjelzés) a nap 24 órájában,
- járőr küldése és helyszínbiztosítás,
- mentők, tűzoltók, rendőrség értesítése.

AKCIÓ!

6 hónapig ingyen biztosítjuk a távfelügyeletet,
ha az év végéig velünk beszerelteti lakásába a riasztót!

PALLAS Vagyonvédelem Kft.

1013 Budapest, Pauler u. 13.

24 órás ügyeleti telefonszámunk:

487-0460 és 06-20-960-9176

06-30-400-5083

Biztonságban

MEGRENDEZŐ TÁRS EGY ÉLTHE

a HILD
örökjáradék
segítségével!

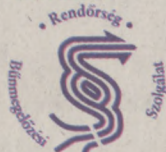
AHILD ingatlan alapú életjáradék programot kínál nyugdíjasoknak, mely az alábbi előnyöket nyújtja:

- szerződéskötést követően akár több millió forint értékű egyösszegű kifizetést,
- garantált, folyamatos és inflációkövető havi járadékot,
- lakásban keletkezett hibák díjmentes elhárítását, karbantartási munkálatok elvégzését.

A programban 65. életévüket betöltött, budapesti vagy pest megyei ingatlanl rendelkező nyugdíjasok vehetnek részt.

Saját otthona melegében, boldogan és gondtalanul
az ünnepek alatt
a HILD örökjáradék segítségével!

Együttműködő partnereink:

Elérhetőségeink:

1054 Budapest, Széchenyi u. 1.
Telefon: 887 56 00, 06 40 200 645
www.hild.hu

ACZÉL

ZÁLOG ÉS ÉKSZERÜZLET

1900
Ft/g-tól

ARANYOS!?

Baross tér 9. I. em.
(a Park szálló mellett)
Tel: 31-41-897

Szilágyi E. fs. 1.
(a Moszka térenél)
Tel: 212-3930

József krt. 71.
(az Üllői útnál)
Tel: 337-6057